Hudební nauka

3. ročník

1. pololetí

Použitá literatura:

Martin Vozar: Hudební nauka pro ZUŠ, pracovní sešit 3. ročník.
TALACKO EDITIONS 2005

Martin Vozar: Sbírka úloh z teorie. Hudební nauka I. a II. díl

Jiří Válek: Italské hudební názvosloví. Panton 1976

Vypracováno pro ZUŠ Voborského, Botevova 3114, 143 00, Praha 4 - Modřany

Autor: Běla Kliková

Software: Smart Notebook 10 - držitel licence ZUŠ Voborského, Praha 4 - Modřany

Obsah 1:

1. Stupnice do 4 křížků, 4 béček
2. Zápis durových stupnic a akordů s předznamenáním do 4 křížků

   ... procvič si zápis durových stupnic do 4 # (1)
   ... procvič si zápis durových stupnic do 4 # (2)

3. Kvintakord a jeho obraty

   ... procvič si zápis a obraty kvintakordu (1)
   ... procvič si zápis a obraty kvintakordu (2)

4. Zápis předznamenání 7 křížků do notové osnovy

   ... procvič si zápis předznamenání durových stupnic do 7# (1)

5. Hlavní stupně ve stupnici
6. Durové stupnice s vyšším počtem předznamenání
7. Zápis předznamenání durových stupnic a akordů do 7# v přehledu

   ... procvič si zápis durových stupnic od 5 do 7# s hl. stupni (1)
   ... procvič si zápis durových stupnic od 5 do 7# s hl. stupni (2)

8. Intervaly základní

   ... procvič si zápis základních intervalů (1)
   ... procvič si zápis základních intervalů (2)

9. Jak se tvoří čisté a velké intervaly I.
10. Jak se tvoří čisté a velké intervaly II.

    ... procvič si zápis základních intervalů v durových tóninách (1)
    ... procvič si zápis základních intervalů v durových tóninách (2)
    ... procvič si zápis základních intervalů v durových tóninách (3)
    ... procvič si zápis základních intervalů v durových tóninách (4)

Obsah 2:

11. Mollové stupnice
12. Druhy mollových stupnic, stupnice a moll
13. Zápis mollové stupnice
14. Zápis stupnice a akordu e moll
15. Zápis stupnice a akordu h moll
16. Zápis stupnice a akordu fis moll
17. Zápis stupnice a akordu cis moll
18. Zápis předznamenání mollových stupnic a akordů do 4# v přehledu

... procvič si zápis stupnice a moll (1)
... procvič si zápis stupnice e moll (2)
... procvič si zápis stupnice h moll (3)
... procvič si zápis stupnice fis moll (4)
... procvič si zápis stupnice cis moll (5)

... procvič si zápis a jména not (1)
... procvič si zápis a jména not (2)

... opakuj si rytmus (1)
... opakuj si rytmus (2)
... opakuj si rytmus (3)
... opakuj si rytmus (4)

... připomeň si některá hudební znaménka

Opakování z 2. ročníku:

Stupnice do 4 křížků, 4 béček:

Stupnice je řada osmi tónů, jdoucích za sebou.

je složena z celých tónů dvou půltónů.

Úplný zápis stupnice obsahuje: 1) zápis předznamenání za houslovým klíčem

2) zápis 8 not podle jména stupnice

3) označení půltónů

4) zápis akordu za stupnicí s označením T5

5) zápis obratů T5 = T6 a T6/4.

6) jména not pod každou notou stupnice.

Zápis předznamenání si musíme pamatovat zpaměti:

G dur má 1♯ - fis

D dur má 2♯ - fis, cis

A dur má 3♯ - fis, cis, gis

E dur má 4♯ - fis, cis, gis, dis

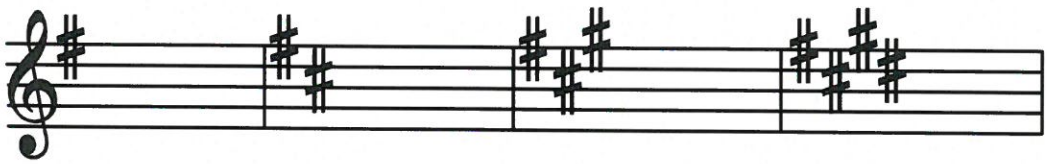

F dur má 1♭ - bé

B dur má 2♭ - bé, es

Es dur má 3♭ - bé, es, as

As dur má 4♭ - bé, es, as, des

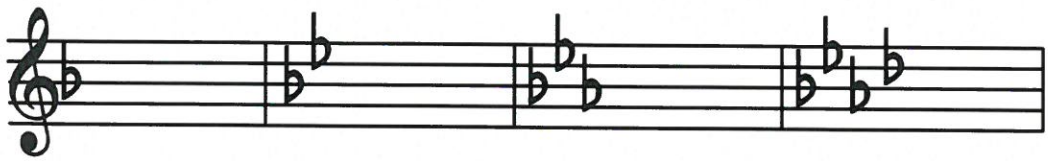

0♯	1♯	2♯	3♯	4♯
C dur	G dur	D dur	A dur	E dur
	gorila	dojedla	ananas	"e"

0♭	1♭	2♭	3♭	4♭
C dur	F dur	B dur	Es dur	As dur
	Franta	bouchnul	Esmeraldu	asi

Opakování z 2. ročníku:

Zápis durových stupnic a akordů s předznamenáním do 4 křížků.

Stupnice G dur má 1 křížek (fis)

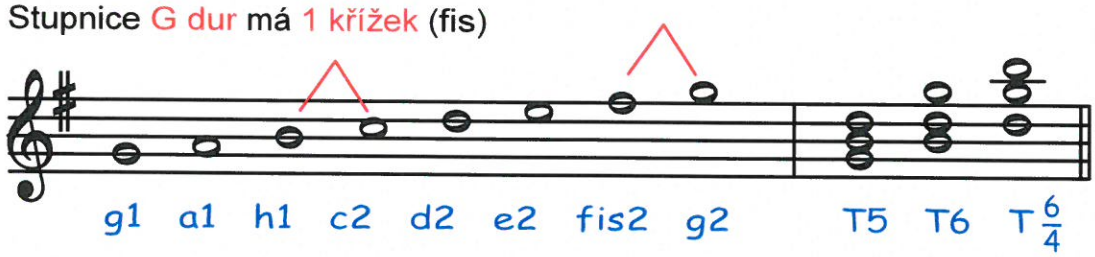

Stupnice D dur má 2 křížky (fis, cis)

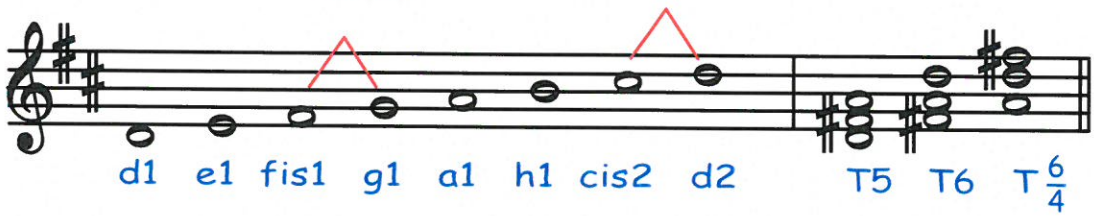

Stupnice A dur má 3 křížky (fis, cis, gis)

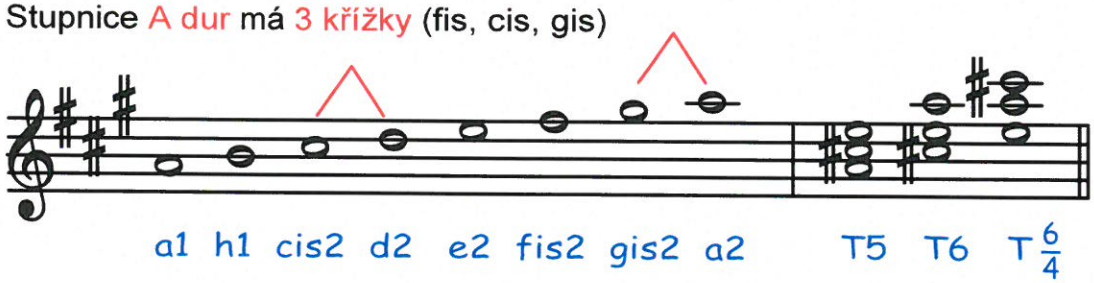

Stupnice E dur má 4 křížky (fis, cis, gis, dis)

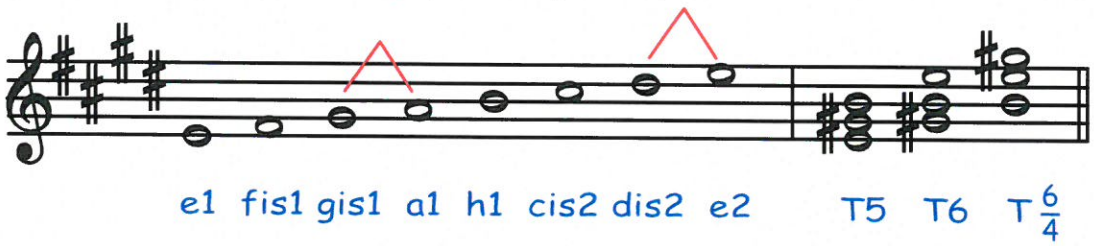

Posuvky u akordů píšeme úmyslně, abychom na ně nezapomněli, až budeme později tvořit jen akordy bez stupnice.

...procvič si
zápis durových stupnic do 4#. (1)

Doplň předznamenání k těmto stupnicím:

G dur(?#)....., D dur(?#)....., A dur(?#) ....., E dur(?#).....,

Do prázdných taktů zapiš jejich předznamenání:

A dur D dur E dur G dur

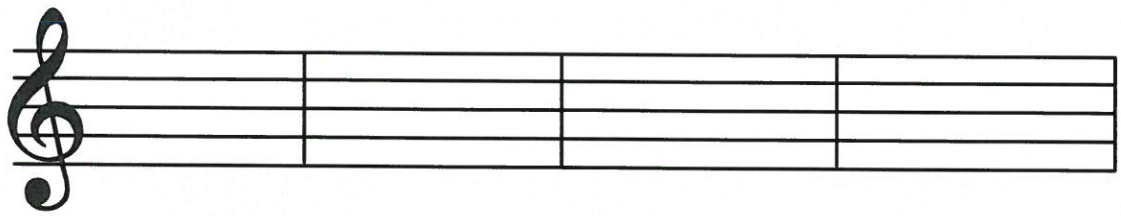

Zapiš (v celých notách) stupnici G dur a D dur,
- nezapomeň na předznamenání,
- označ oba půltóny,
- za stupnici doplň T5.

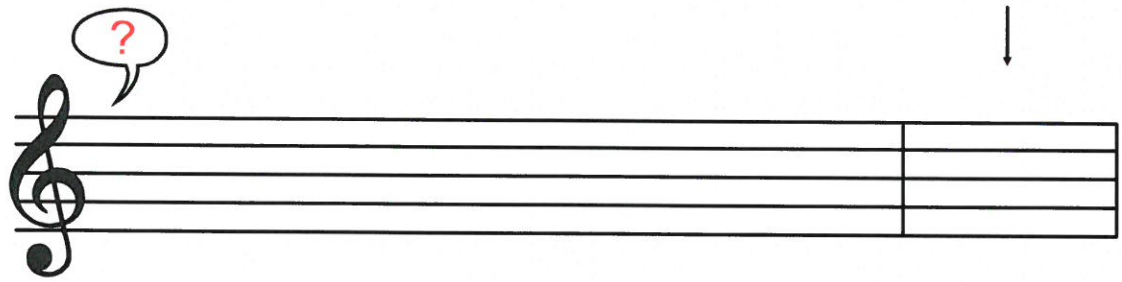

.... T5

Pod každou notu napiš její jméno:

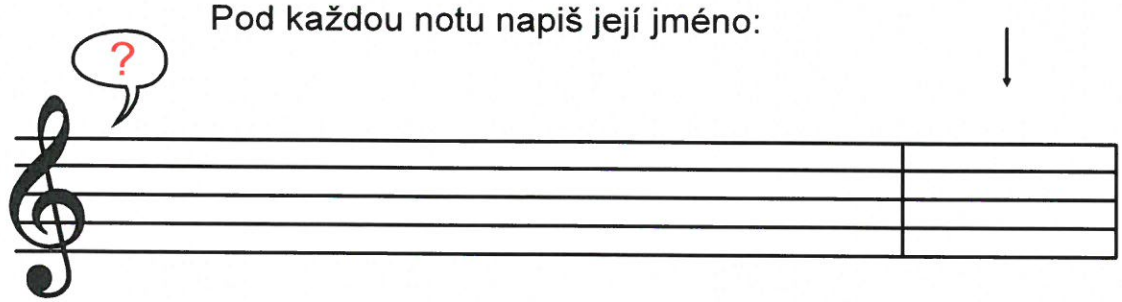

.... T5

Pod každou notu napiš její jméno:

...procvič si
zápis durových stupnic do 4#. (2)

Do prázdných taktů zapiš (v celých notách)
kvintakordy z těchto stupnic:

E dur G dur A dur D dur

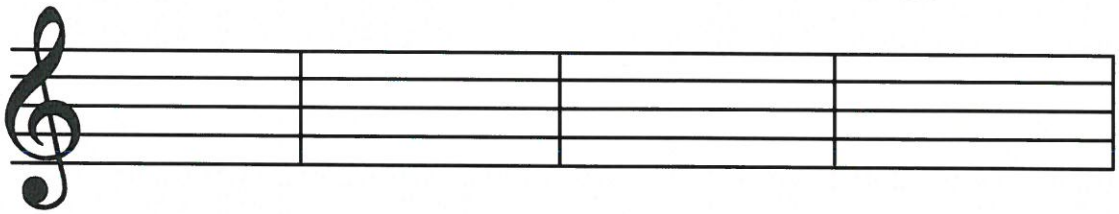

Nezapomeň zapsat posuvky přímo k notám!

Zapiš (v celých notách) stupnici A dur a E dur,
- nezapomeň na předznamenání,
- označ oba půltóny,
- za stupnici doplň T5.

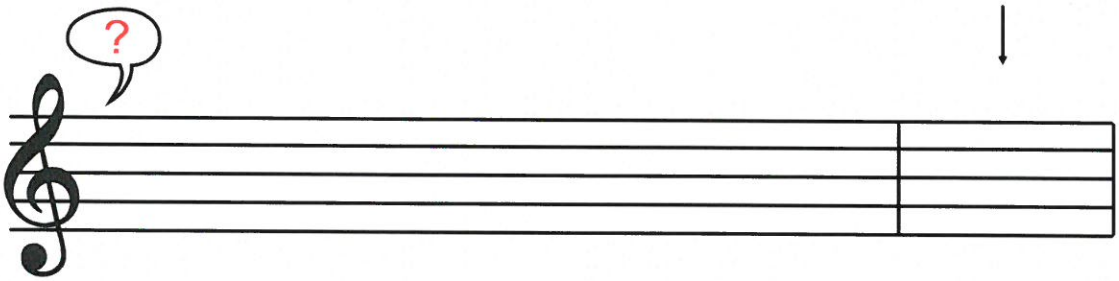

.... T5

Pod každou notu napiš její jméno:

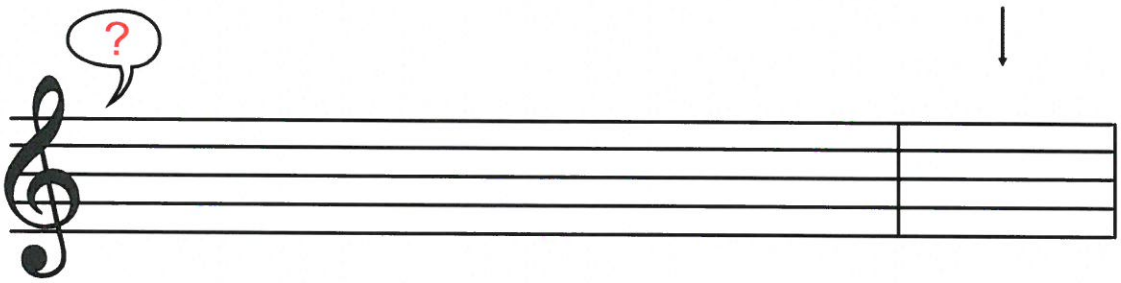

.... T5

Pod každou notu napiš její jméno:

Opakování z 2. ročníku:

Kvintakord a jeho obraty:

Tónický kvintakord je souzvuk tří tónů.

je to první, třetí a pátý tón (stupeň) ze stupnice.

značí se zkratkou - T5

má dva obraty: sextakord a kvartsextakord

Sextakord je první obrat kvintakordu, který označíme zkratkou T6,
vznikne přenesením spodního tónu z kvintakordu
o osm tónů (o oktávu) výš. Ostatní tóny zůstanou na místě.

Kvartsextakord je druhý obrat kvintakordu, který označíme
zkratkou $T\,\frac{6}{4}$, vznikne přenesením spodního tónu ze sextakordu
o osm tónů (o oktávu) výš. Ostatní tóny zůstanou na místě.

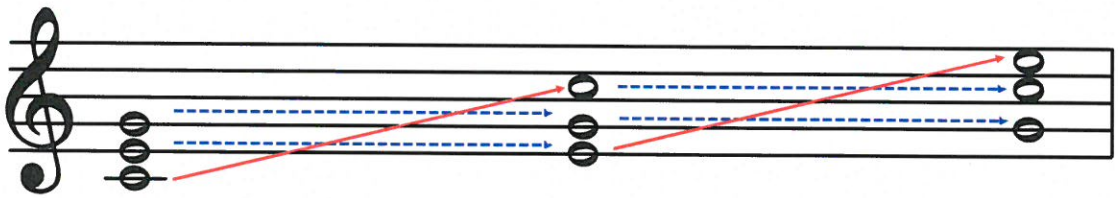

T5 má mezi spodním a vrchním tónem vzdálenost kvinty.

T6 má mezi spodním a vrchním tónem vzdálenost sexty.

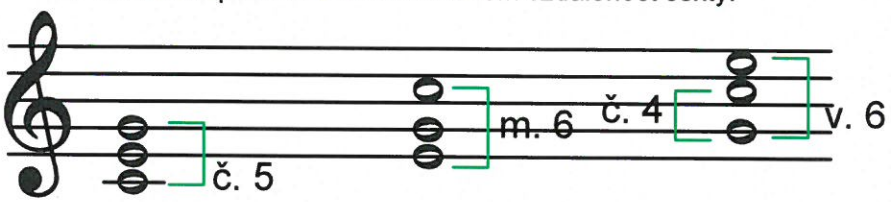

T6/4 má mezi spodním a vrchním tónem vzdálenost sexty
a mezi spodním a prostředním tónem je kvarta.

...procvič si zápis a obraty kvintakordu. (1)

Tónický kvintakord tvoří ....., ... a ..... tón z každé stupnice.

Kolik obratů má kvintakord? ..... .

Jak se jmenují? ..... a ..... .

Jak je označujeme? ..... a ..... .

Kvintakord T5 ze stupnice G dur tvoří tóny ....., ..., a ..... .

Zapiš T5 a zakroužkuj T6 a T6/4 ze stupnice G dur:

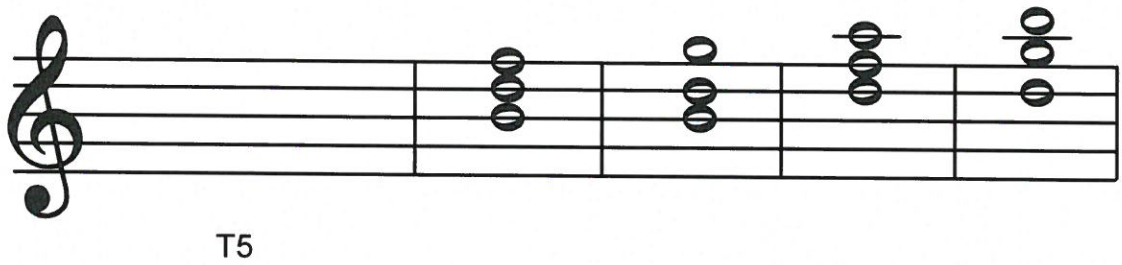

T5

Zapiš T5 a doplň chybějící tóny do T6 a T6/4 ze stupnice D dur:

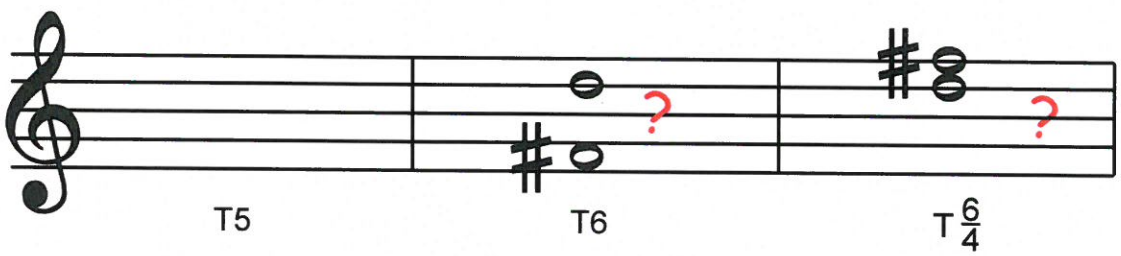

T5 T6 $T\frac{6}{4}$

...procvič si zápis a obraty kvintakordu. (2)

Pojmenuj notu a zapiš, na kterém stupni se daná nota nachází ve stupnici A dur:

Příklad: nota cis2 je třetí stupeň ve stupnici A dur.

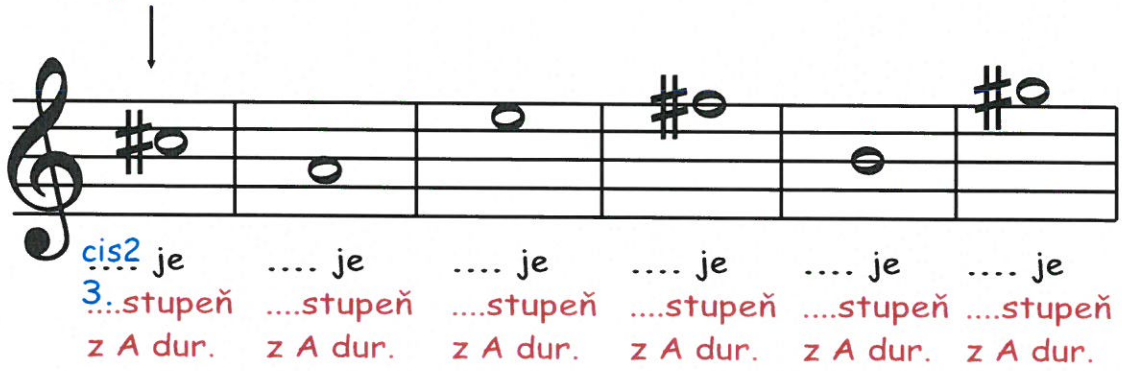

Do prázdných taktů zapiš T6 a T6/4 ze stupnice A dur:

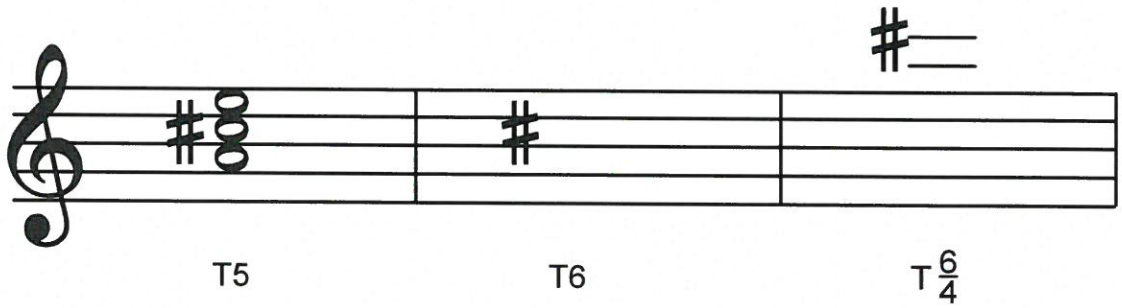

Do prázdných taktů zapišT5, T6 a T6/4 ze stupnice E dur:

Nezapomeň na posuvky!

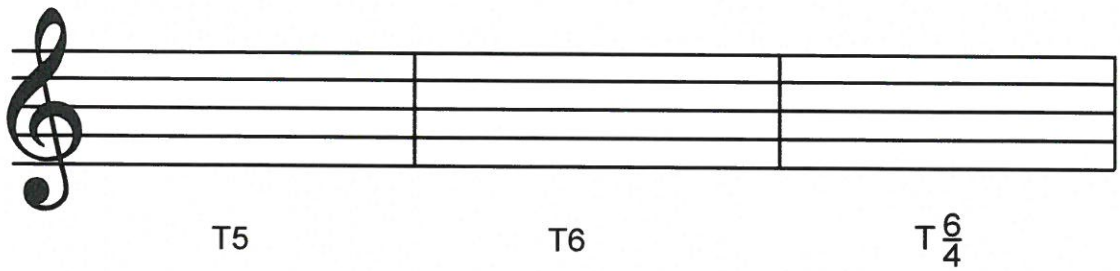

Zápis předznamenání 7 křížků do notové osnovy

V I. pololetí 3. ročníku už musíme znát zápis všech sedmi křížků zpaměti.
Naučíme se je používat ve stupnicích a v tóninách.

♯ fis, cis, gis, dis, ais, eis, his.

! Nauč se zapsat zpaměti !

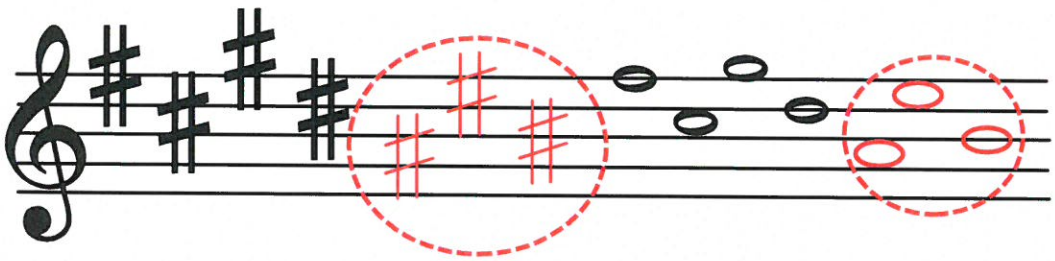

- křížek fis zapíšeme na pátou linku, tam, kde zapisujeme notu f2.
- křížek cis zapíšeme do třetí mezery, tam, kde zapisujeme notu c2.
- křížek gis zapíšeme nad notovou osnovu, tam, kde zapisujeme notu g2.
- křížek dis zapíšeme na čtvrtou linku, tam, kde zapisujeme notu d2.
- křížek ais zapíšeme do druhé mezery, tam, kde zapisujeme notu a1.
- křížek eis zapíšeme do čtvrté mezery, tam, kde zapisujeme notu e2.
- křížek his zapíšeme na třetí linku, tam, kde zapisujeme notu h1.

Hlavní stupně ve stupnici

Za základní hlavní stupně ve stupnici považujeme první, čtvrtý a pátý tón.
První stupeň (tón) ve stupnici se jmenuje tónika (T),
Čtvrtý stupeň (tón) se jmenuje subdominanta (S) a
pátý stupeň (tón) má název dominanta (D).

Hlavní stupně značíme písmeny T - S - D pod tóny ve stupnici.

Hlavní stupně ve stupnici C dur

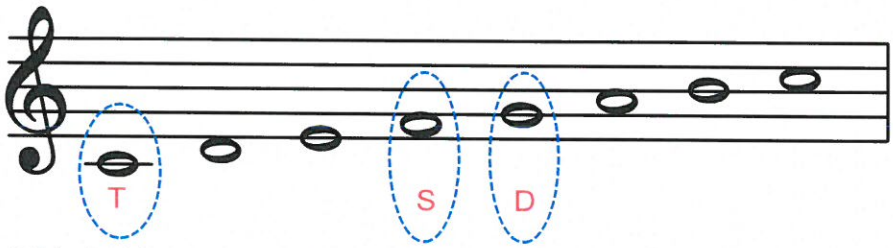

Základní hlavní stupně používáme k vytvoření jednoduchého doprovodu k melodiím.

Písnička Běžela ovečka je v tónině F dur.

Nejprve si připomeneme stupnici F dur a označíme si hlavní stupně.

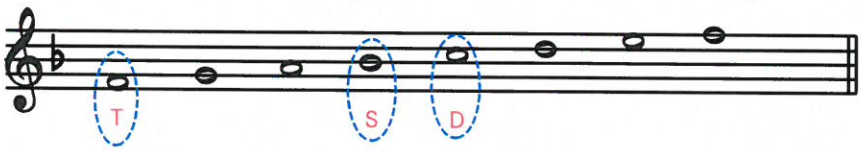

Hlavní stupně tvoří tóny : f, b, c. Zapíšeme tyto tóny k melodii (třeba i v basovém klíči) tak, aby ladily.

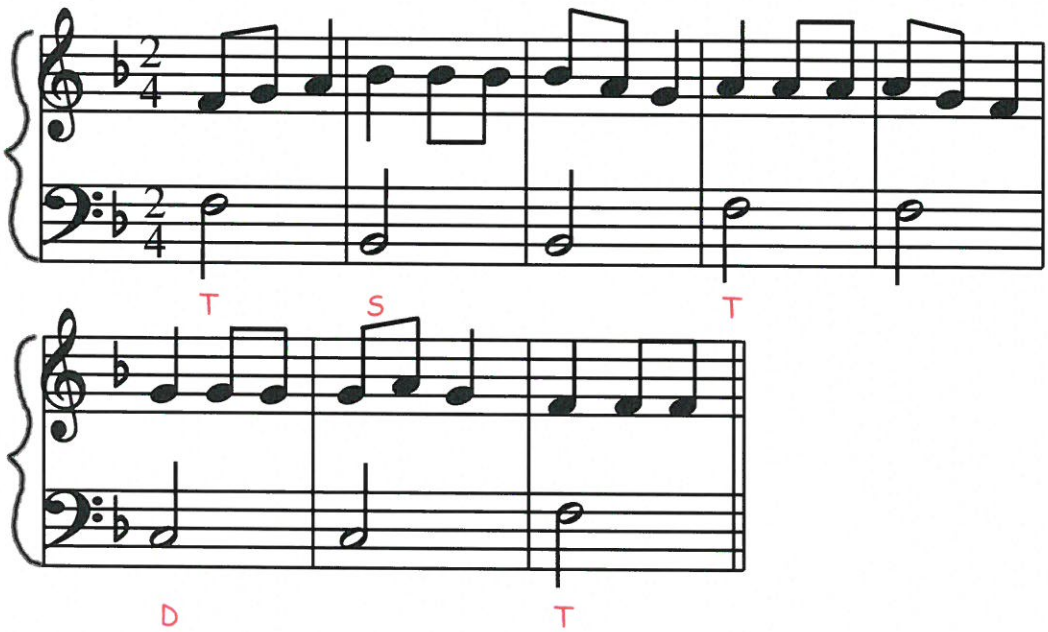

Durové stupnice s vyšším počtem předznamenání.

Stupnicemi s vyšším počtem předznamenání rozumíme stupnice od pěti do sedmi křížků nebo béček.
V 1. pololetí 2. ročníku jsme zapisovali stupnice s jedním až čtyřmi křížky (G dur, D dur, A dur a E dur).
V 1. pololetí 3. ročníku se naučíme znát stupnice další: H dur (5 #), Fis dur (6 #) a Cis dur (7 #).

Úplný zápis stupnic obsahuje: 1) zápis předznamenání za houslovým klíčem

2) zápis 8 not podle jména stupnice

3) označení půltónů

4) zápis akordu za stupnicí s označením T5

5) zápis obratů T5 = T6 a T6/4.

6) jména not pod každou notou stupnice.

7) zápis hlavních stupňů: tónika, subdominanta a dominanta

Stupnice H dur má 5 křížků (fis, cis, gis, dis, ais)

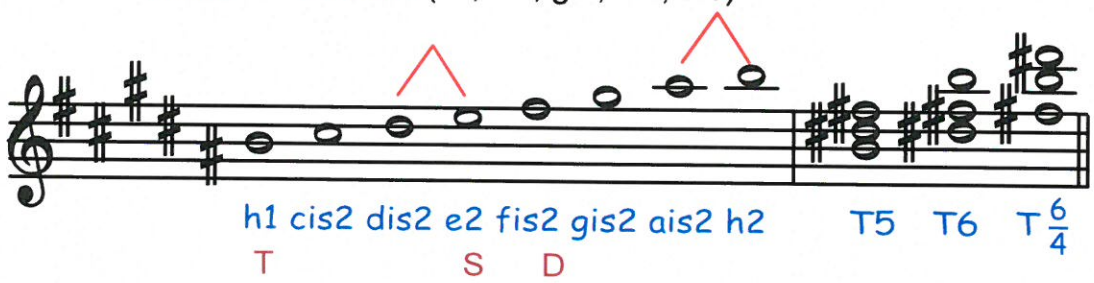

Stupnice Fis dur má 6 křížků (fis, cis, gis, dis, ais, eis)

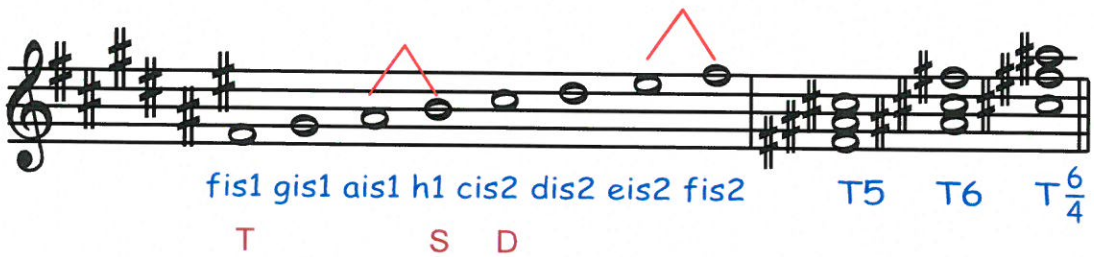

Stupnice Cis dur má 7 křížků (fis, cis, gis, dis, ais, eis, his)

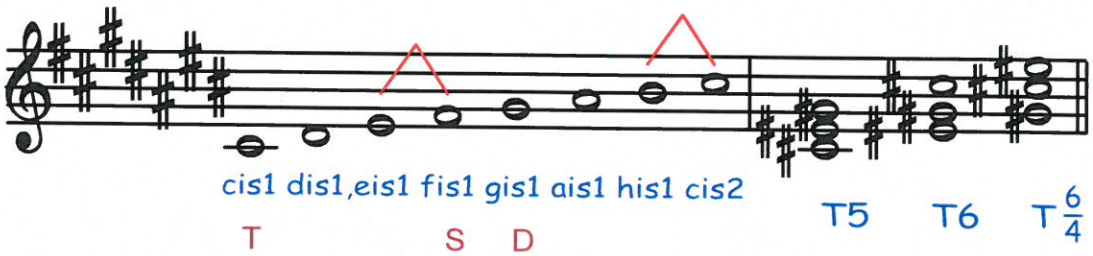

Zápis předznamenání durových stupnic a akordů do 7 křížků v přehledu

Zápis předznamenání

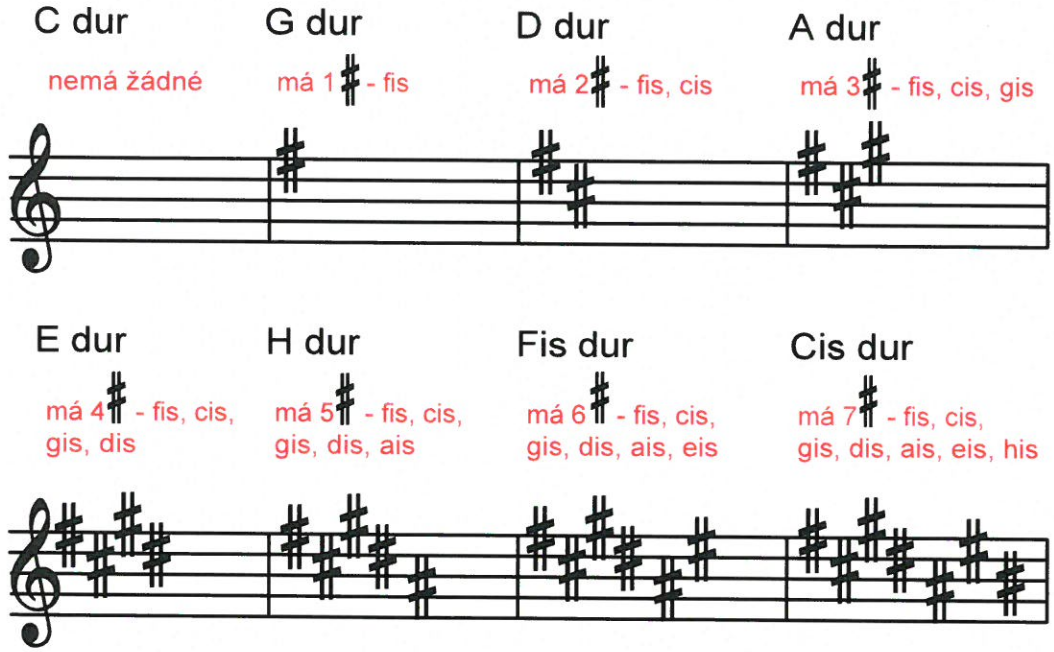

Zápis akordů

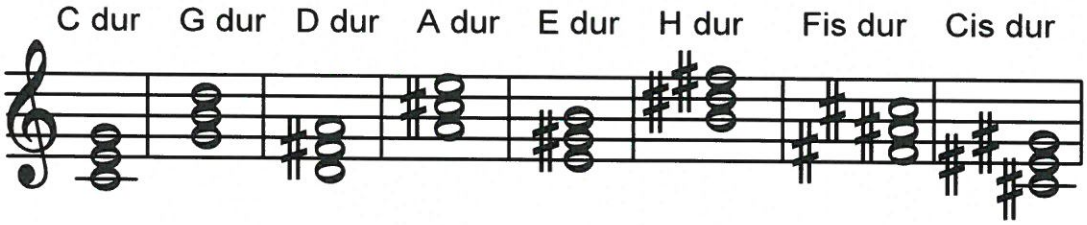

... a ještě pomůcka k zapamatování si pořadí stupnic podle přibývajícího předznamenání:

0 ♯	1 ♯	2 ♯	3 ♯	4 ♯	5 ♯	6 ♯	7 ♯
C dur	G dur	D dur	A dur	E dur	H dur	Fis dur	Cis dur
	gorila	dojedla	ananas	Emil	honil	fis a	cis

...procvič si zápis durových stupnic od 5 do 7 # s označením hlavních stupňů (1)

Tónika je ..... stupeň (tón) ve stupnici.
Čtvrtý stupeň ve stupnici se jmenuje ..... .
? ..... je ? ..... stupeň ve stupnici.

Zapiš (v celých notách) stupnici H dur,
- nezapomeň na předznamenání,
- označ oba půltóny,
- za stupnici doplň T5, T6 a T6/4,
- označ hlavní stupně.

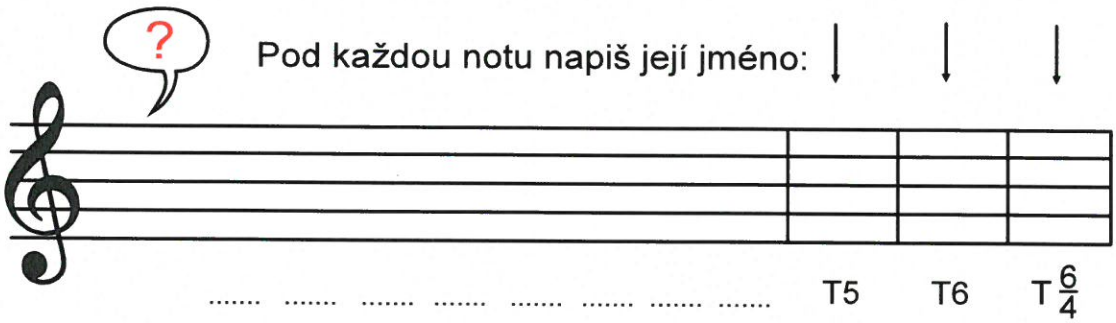

Spoj čarou notu s označením: (T) (S) (D)

Zapiš (v celých notách) stupnici Fis dur,
- nezapomeň na předznamenání,
- označ oba půltóny.

Doplň T5 + obraty:

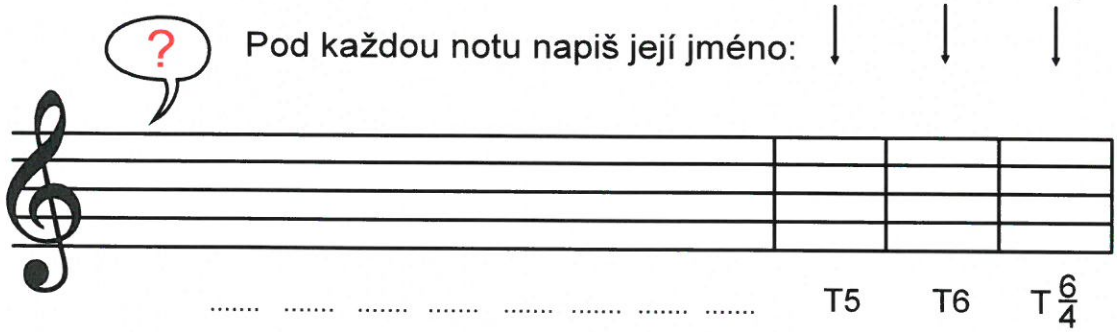

Označ hlavní stupně:

...procvič si zápis durových stupnic od 5 do 7 # s označením hlavních stupňů (2)

Zapiš (v celých notách) stupnici Cis dur,
- nezapomeň na předznamenání,
- označ oba půltóny.

Doplň T5 + obraty:

Pod každou notu napiš její jméno:

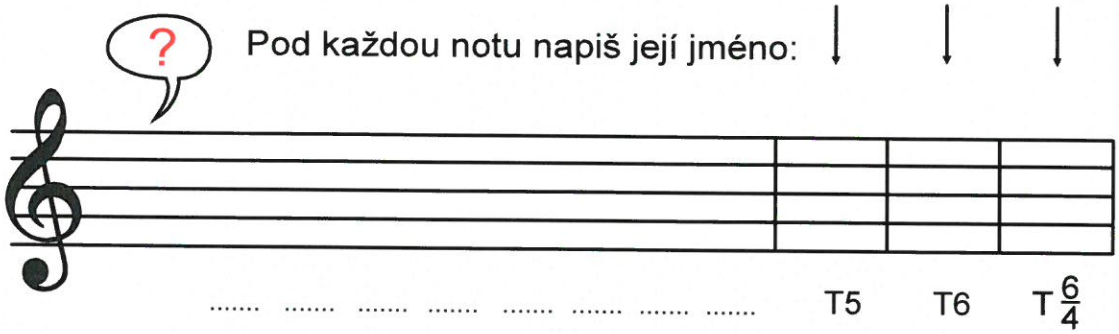

Označ hlavní stupně:

Dovedeš už napsat názvy všech durových stupnic s křížky i s béčky podle přibývajícího předznamenání?

Názvy piš velkými písmeny!

a) s křížky: 0#.....,1#.....,2#.....,3#.....,4#.....,5#.....,6#.....,7#.....,

b) s béčky: 0b.....,1b.....,2b.....,3b.....,4b.....,5b.....,6b.....,7b..... .

Intervaly základní:

Interval je výšková vzdálenost mezi dvěma tóny.
Dělíme je na dvě skupiny - základní a odvozené.

Intervaly základní: prima, sekunda, tercie, kvarta, kvinta, sexta, septima a oktáva jsou rozděleny na dvě skupiny - čisté a velké.

Čisté (č.): jsou prima, kvarta, kvinta, oktáva.

Velké (v.): jsou sekunda, tercie, sexta, septima.

O intervalech odvozených se budeme učit ve druhém pololetí.

Základní intervaly (čisté a velké) najdeme od 1. tónu durové stupnice.

Čisté a velké intervaly od tónu C

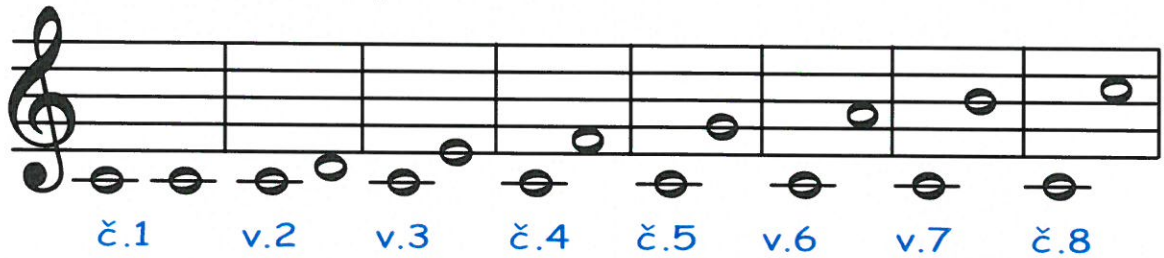

Všechny základní intervaly od tónu "c" jsou čisté nebo velké.

Čisté a velké intervaly od tónu G

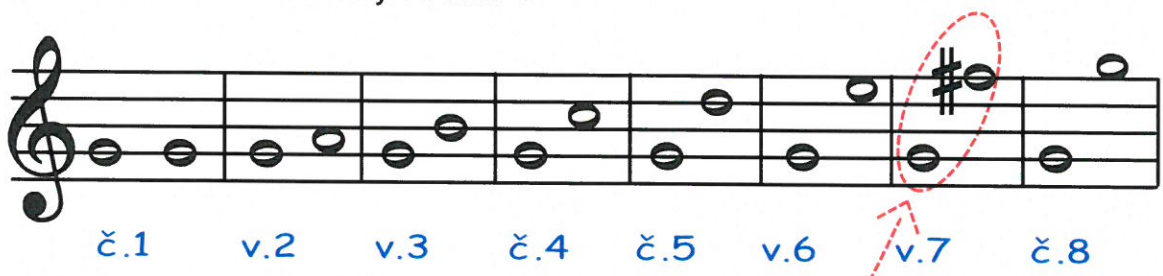

...ale např. od tónu "g" musíme přemýšlet v tónině G dur. Stupnice G dur má 1# - fis, proto velká septima je tedy "g - fis".

...procvič si
zápis základních intervalů. (1)

Doplň názvy intervalů, které chybí:

Prima, ..., tercie, ...,

....., sexta, ..., oktáva.

Které intervaly jsou čisté? .....

Které intervaly jsou velké? .....

Pod každou dvojici tónů doplň název intervalu:

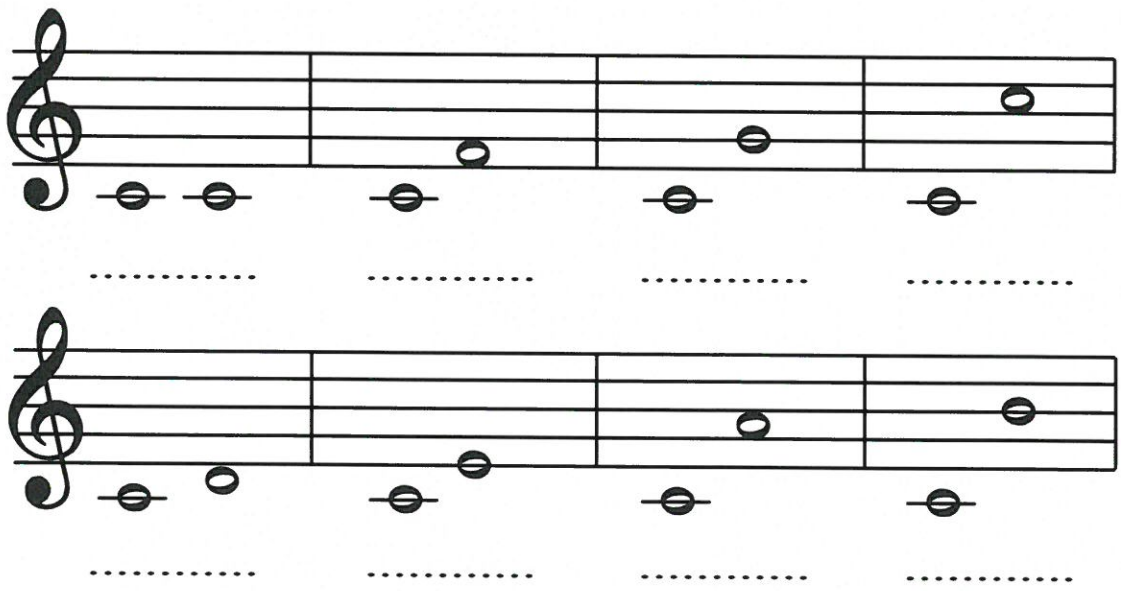

...procvič si zápis základních intervalů. (2)

Škrtni intervaly, které nepatří mezi čisté:

kvarta, sekunda, sexta, oktáva.

Zakroužkuj intervaly, které patří mezi velké:

prima, tercie, kvinta, septima.

Vytvoř intervaly (vrchní) od daných tónů.
Před název intervalu doplň zkratku č. nebo v.:

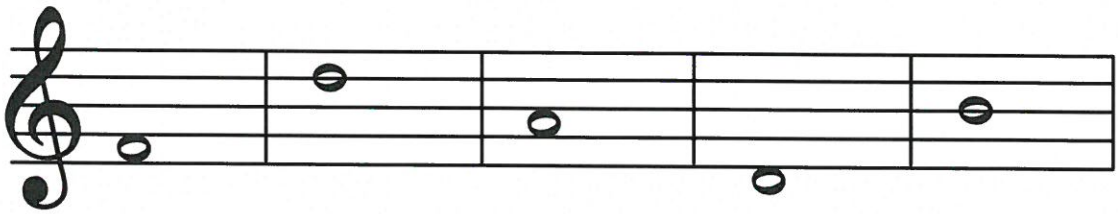

... tercie, ... sekunda, ... kvinta, ... kvarta, ... prima,

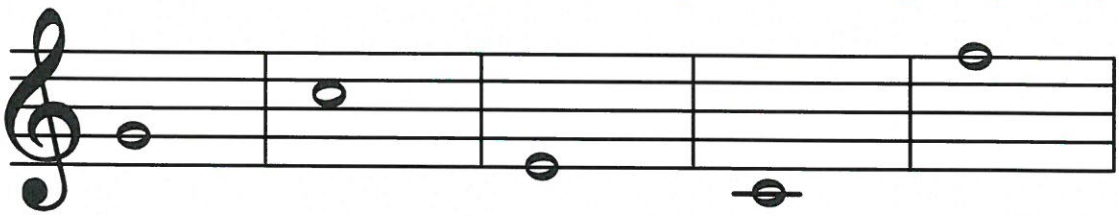

... sexta, ... kvarta, ... oktáva, ... septima, ... sekunda.

Jak se tvoří čisté a velké intervaly?

Základem pro rozpoznání jednotlivých intervalů je znalost stupnic a jejich předznamenání!

Při určování stoupajících intervalů postupujeme tak, že si nejprve od základního tónu utvoříme durovou stupnici. Pak v ní najdeme příslušný interval.

U klesajících intervalů postupujeme obdobně, vrchní tón ale musíme chápat jako interval hledaný ne jako tón základní.

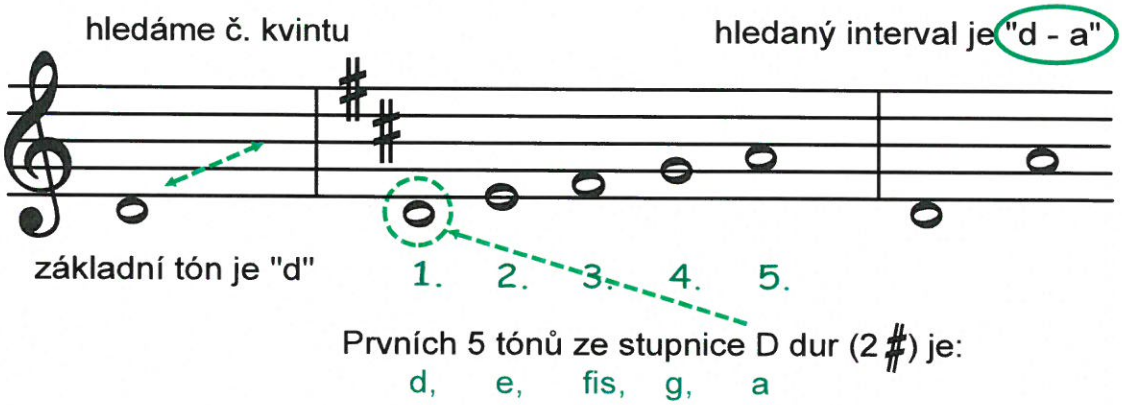

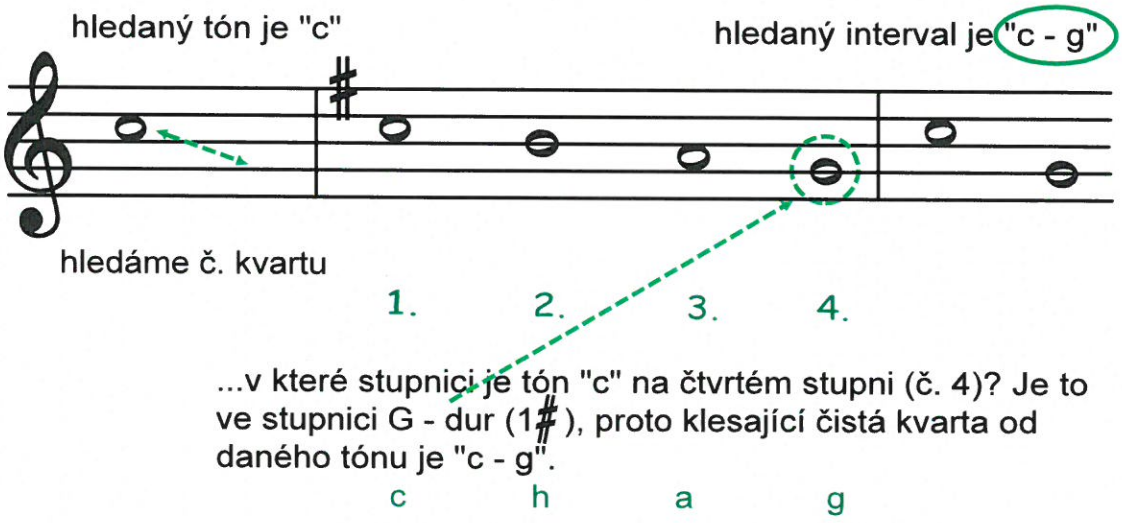

.....nebo:

hledáme v. sextu

hledaný interval je "a - fis"

základní tón je "a"

1. 2. 3. 4. 5. 6.

Prvních 6 tónů ze stupnice A dur (3 ♯) je:

a, h, cis, d, e, fis

hledaný tón je "bé"

hledaný interval je "bé - as"

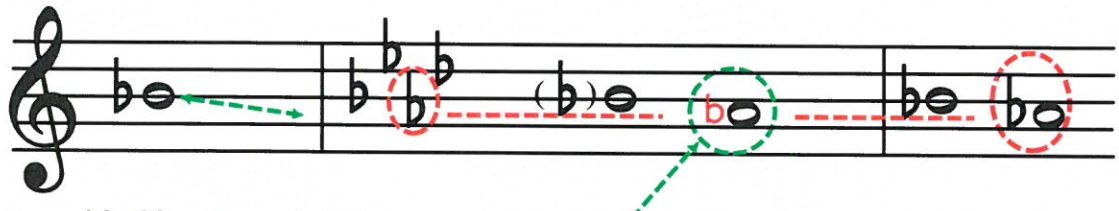

hledáme v. sekundu

1. 2.

...v které stupnici je tón "bé" na druhém stupni (v. 2)? Je to ve stupnici As - dur (4 ♭), proto klesající velká sekunda od daného tónu je "bé - as".

bé as

... a ještě si připomeneme písničky, které známe ze 2. ročníku a danými základními intervaly začínají:

čistá prima: Ten chlumecký zámek
velká sekunda: Rostó, rostó, rostó
velká tercie: Když jsem husy pásala nebo Ovčáci, čtveráci
čistá kvarta: Čtyři koně jdou
čistá kvinta: Loučení, loučení
velká sexta: Rozvíjej se poupátko
velká septima: -
čistá oktáva: Sil jsem proso

...procvič si zápis základních intervalů v durových tóninách. (1)

Stupnice D dur:

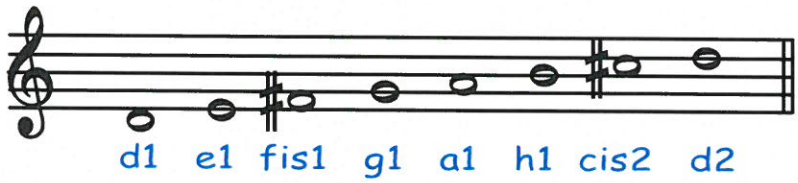

Napiš vrchní notu všech intervalů od tónu d1:

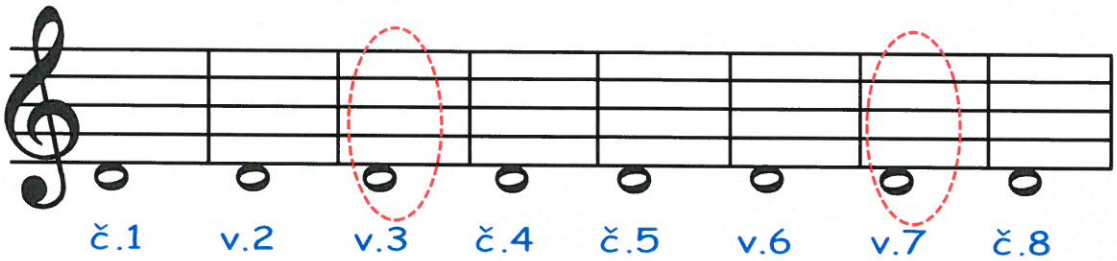

Porovnej se stupnicí D dur a nezapomeň ke dvěma intervalům doplnit křížky:

Stupnice A dur:

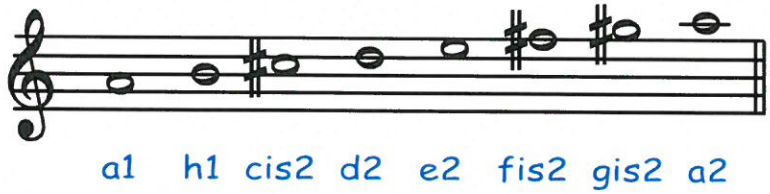

Napiš vrchní notu všech intervalů od tónu a1 a nezapomeň dopsat křížky z předznamenání:

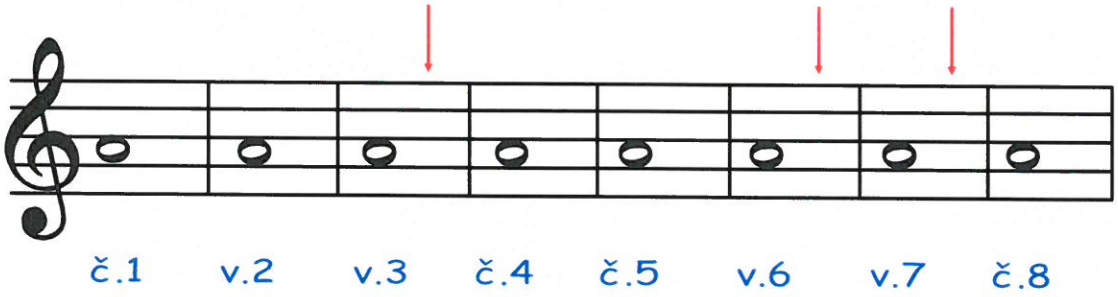

...procvič si
zápis základních intervalů
v durových tóninách. (2)

Stupnice E dur:

e1 fis1 gis1 a1 h1 cis2 dis2 e2

Napiš vrchní notu daných intervalů od tónu e1
a porovnej napsané intervaly se stupnicí E dur:

Ke kterým intervalům dopíšeme křížky?

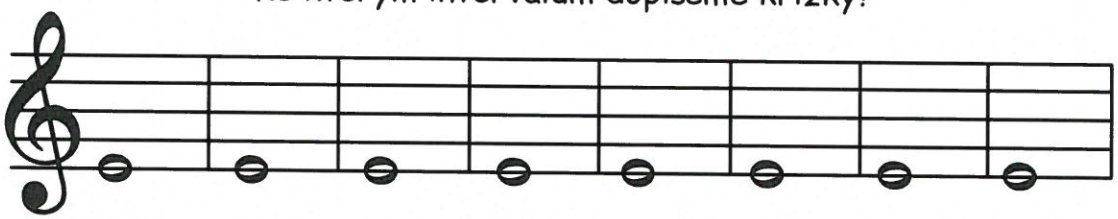

č.4 v.6 č.5 v.3 č.1 v.2 č.8 v.7

Napiš vrchní notu daných intervalů
od tónu h1 nebo h a porovnej intervaly
s předznamenáním:

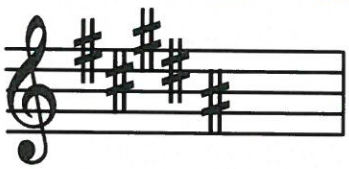

předznamenání ze stupnice H dur:

Ke kterým intervalům dopíšeme křížky?

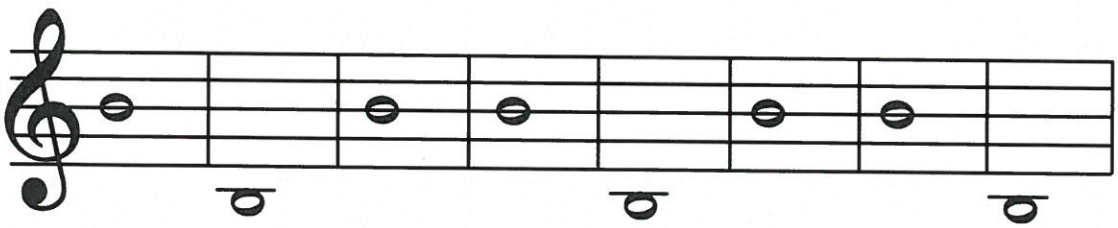

v.3 č.5 v.2 č.1 č.8 č.4 v.6 v.7

...procvič si zápis základních intervalů v durových tóninách. (3)

Stupnice F dur:

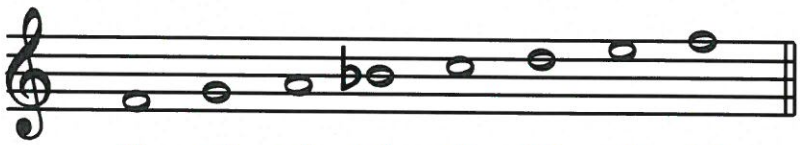

f1 g1 a1 b1 c2 d2 e2 f2

Napiš vrchní notu daných intervalů od tónu f1
a porovnej napsané intervaly se stupnicí F dur:

Ke kterému intervalu dopíšeme posuvku a jakou?
Interval zakroužkuj.

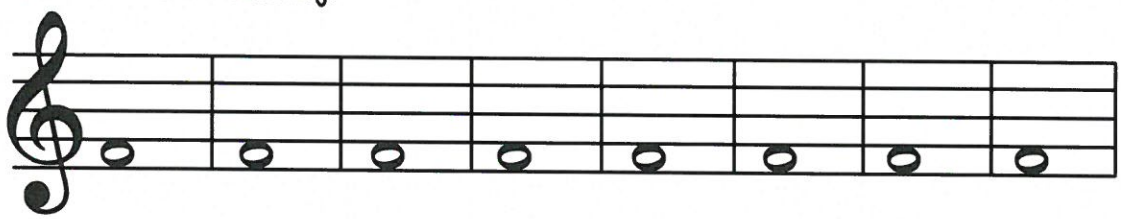

č.1 v.3 č.8 v.2 č.4 v.7 č.5 v.6

Pod každou dvojici tónů doplň název intervalu:

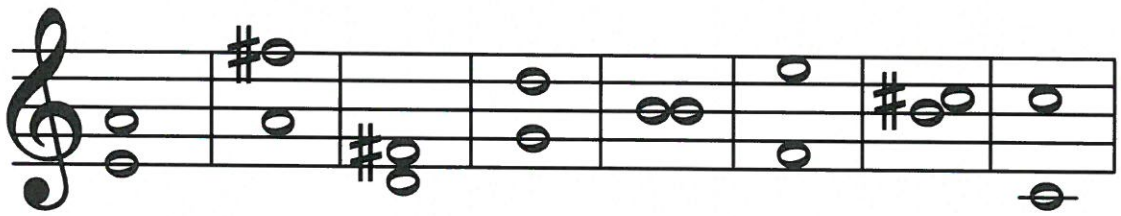

....

...procvič si zápis základních intervalů v durových tóninách. (4)

Spoj čarou název a správně zapsaný interval:

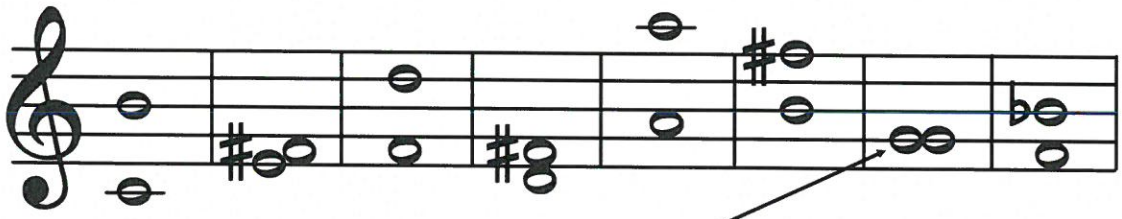

č.8 č.5 v.2 v.6 č.1 č.4 v.3 v.7

Pod každou dvojici tónů doplň název intervalu:

Čtyři intervaly jsou neúplné, dopiš k vrchní notě posuvku.

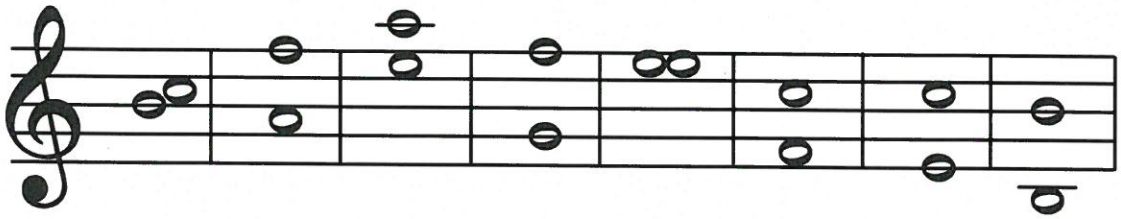

....

Zakroužkuj v melodii:
červeně č.1, modře v.2, zeleně v.3, žlutě č.4, hnědě č.5 a fialově v.6.

Mollové stupnice

Jistě jste všimli, že některé melodie znějí vesele a jiné smutně. Veselé melodie jsou vytvořeny z tónů stupnice durové. Smutné melodie používají tóny ze stupnice mollové.

Mollová stupnice je také řada osmi tónů, jdoucích za sebou, jen má jinak umístěné půltóny.

V durové najdeme první půltón mezi 3. a 4. tónem. V mollové se první půltón posune mezi 2. a 3. tón a my slyšíme, že melodie zesmutněla.

C dur

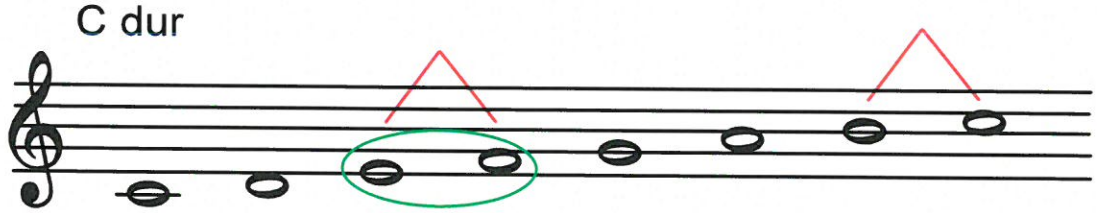

3. a 4.

c moll

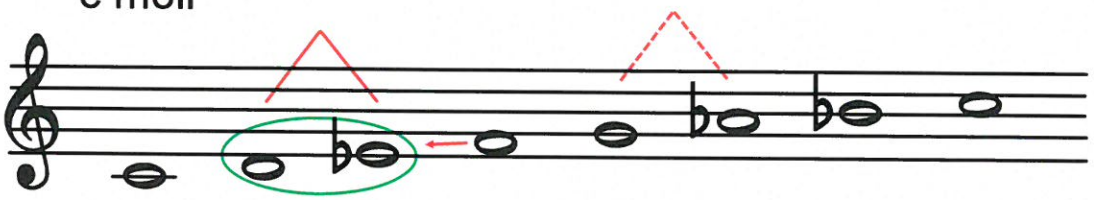

2. a 3.

Mollové stupnice dělíme na tři druhy: aiolskou, harmonickou a melodickou.

Stupnice aiolská - je stupnicí bez zvýšených tónů. Hrajeme ji jen podle předznamenání.
Stupnice harmonická - zvyšuje směrem nahoru 7. tón, dolů zůstává 7. tón zvýšený.
Stupnice melodická - nahoru zvýší 6. a 7. tón, dolů se zvýšení 7. a 6. tónu zruší. Obě stupnice patří mezi stupnice se zvýšenými tóny. (Posuvky upravených tónů se nikdy neobjeví v předznamenání.)

Druhy mollových stupnic, stupnice a moll

Základní mollovou stupnicí je stupnice a moll aiolská. Tato stupnice nemá žádné předznamenání a nemá žádné zvýšené tóny. Začíná a končí tónem "a", proto se jmenuje a moll. Názvy mollových stupnic popisujeme vždy malými písmeny.

a moll aiolská

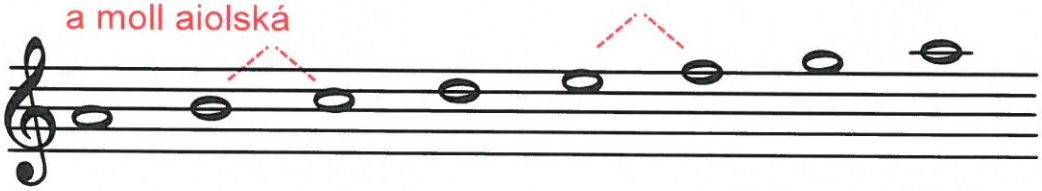

a1 h1 c2 d2 e2 f2 g2 a2

Druhou mollovou stupnicí je stupnice a moll harmonická. Tato stupnice nemá žádné předznamenání, ale má zvýšený 7. tón. Před notu g2 zapíšeme posuvku křížek. Tuto posuvku nikdy nezapisujeme do předznamenání. Stupnici a moll harmonickou hrajeme oběma směry stejně.

a moll harmonická

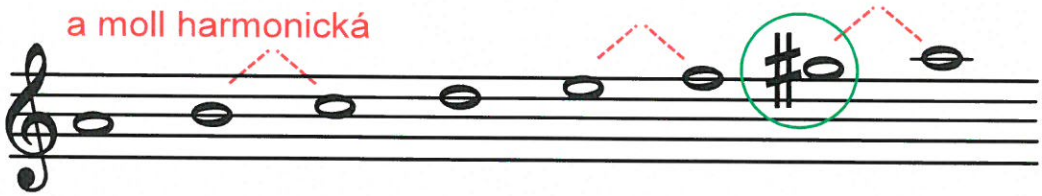

a1 h1 c2 d2 e2 f2 gis 2 a2

Třetí mollovou stupnicí je stupnice a moll melodická. Nemá žádné předznamenání, nahoru má zvýšený 6. a 7. tón, dolů se zvýšený 7. a 6. tón zruší. Noty f2 a g2 zvýšíme křížkem (nezapisujeme do předznamenání). Protože stupnice a moll melodická se hraje vzestupně jinak, než sestupně, musíme ji zapsat oběma směry.

a moll melodická

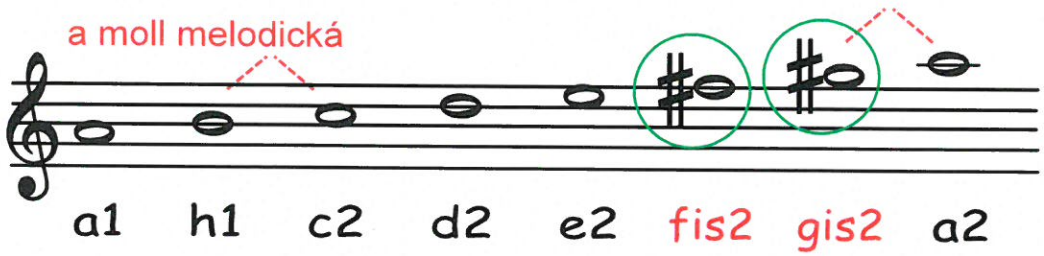

a1 h1 c2 d2 e2 fis2 gis2 a2

Zvýšené tóny snížíme odrážkou.

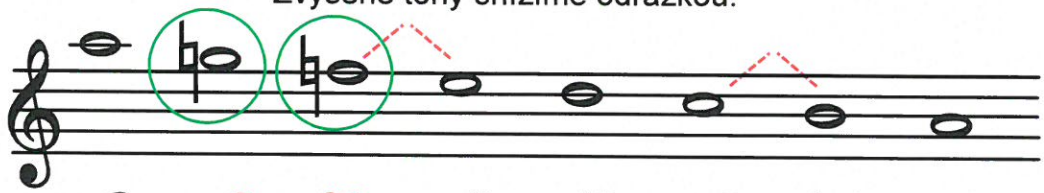

a2 g2 f2 e2 d2 c2 h1 a1

Zápis mollové stupnice

Úplný zápis mollových stupnic obsahuje:

1) zápis předznamenání za houslovým klíčem

2) zápis 8 not podle jména stupnice

Jelikož zapisujeme mollovou stupnici 3 x: jako aiolskou, harmonickou a melodickou, nesmíme zapomenout zapsat předznamenání do každé notové osnovy zvlášť.

3) zápis akordu za stupnicí s označením T5

4) zápis obratů T5 = T6 a T6/4.

Zápis akordů a jejich obratů stačí zapsat jen u jedné z nich. Zpravidla se píší ke stupnici aiolské.

5) jména not pod každou notou stupnic.

6) zápis hlavních stupňů: tónika, subdominanta a dominanta

Zápis hlavních stupňů T, S, D stačí zapsat jen u jedné z nich. Zpravidla se píší ke stupnici aiolské.

7) označení půltónů není povinné

Jistě jste si všimli, že půltóny v mollových stupnicích se stěhují podle toho, jaké stupně zvyšujeme.

Zápis předznamenání je u mollových stupnic stejné, jako u durových.

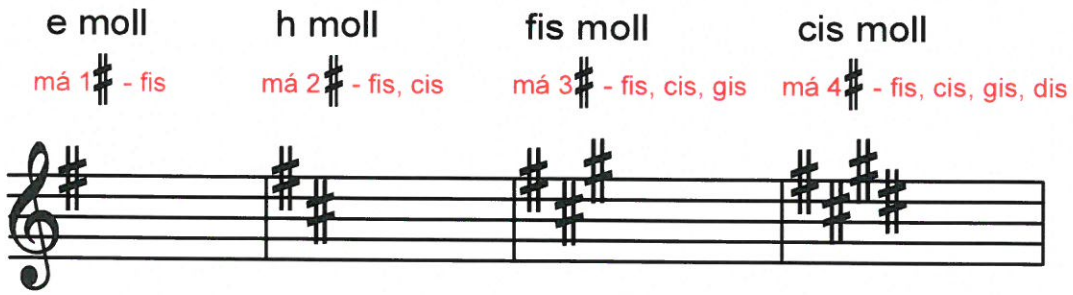

Zápis stupnice a akordu e moll.

Stupnice e moll aiolská má 1 křížek (fis)

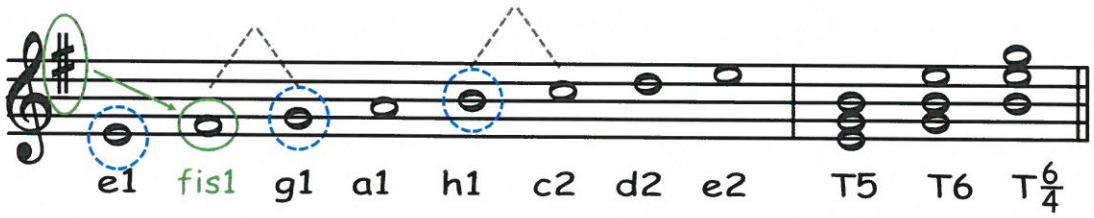

Stupnice e moll aiolská je stejná vzestupně i sestupně, proto ji stačí zapsat jen nahoru.

e moll harmonická

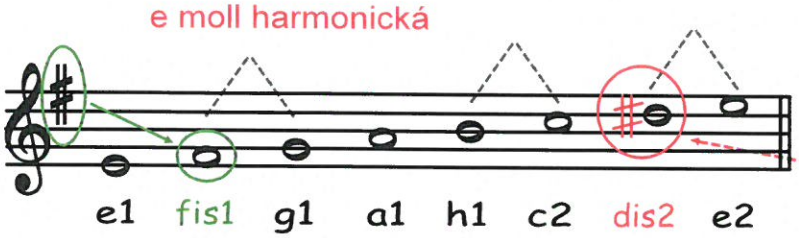

Stupnice e moll harmonická má zvýšený 7. tón. Je stejná vzestupně i sestupně, proto ji stačí zapsat jen nahoru.

e moll melodická

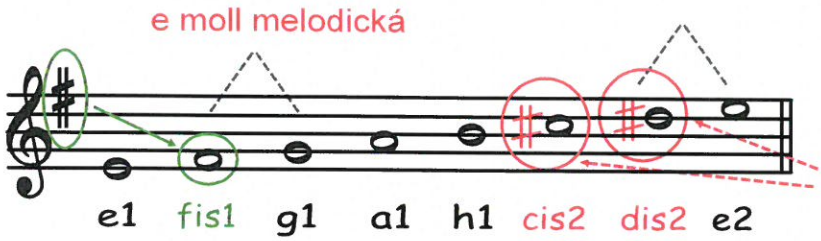

Stupnice e moll melodická má zvýšený 6. a 7. tón. Není stejná vzestupně i sestupně, proto ji musíme zapsat oběma směry.

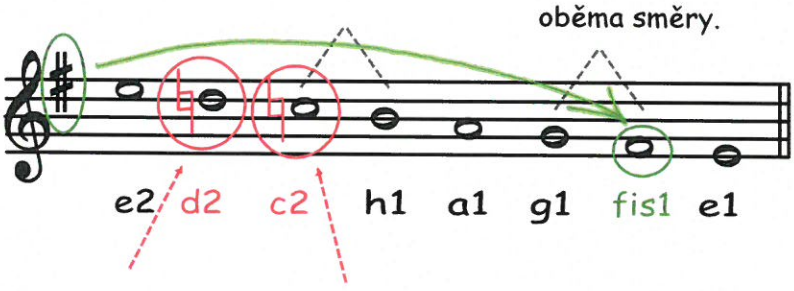

Směrem dolů se e moll melodická shoduje se stupnicí aiolskou, proto musíme zvýšený 7. a 6. tón snížit odrážkou.

Zápis stupnice a akordu h moll.

Stupnice h moll aiolská má 2 křížky (fis, cis)

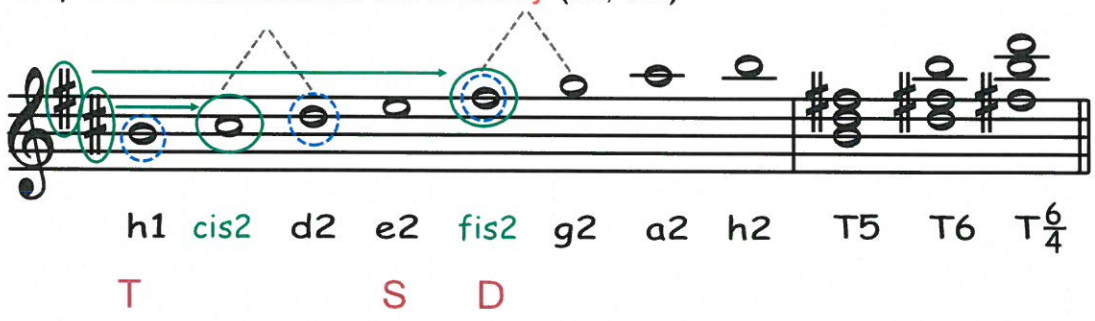

h moll harmonická

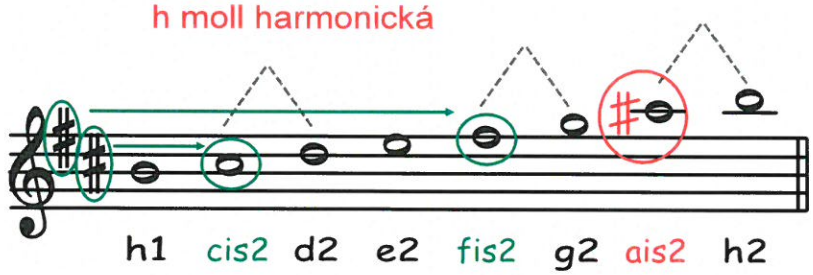

h moll melodická

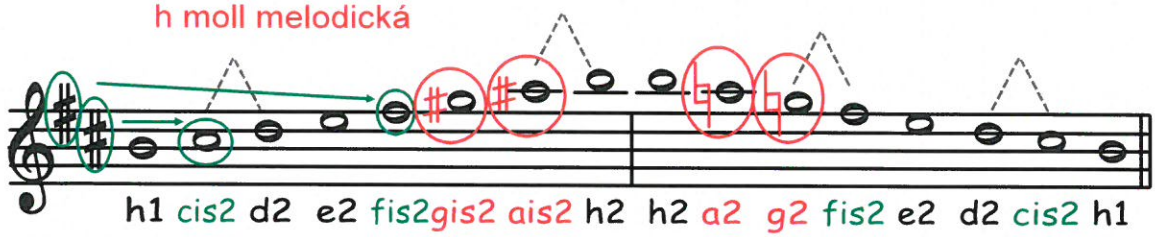

Zápis stupnice a akordu fis moll.

Stupnice fis moll aiolská má 3 křížky (fis, cis, gis)

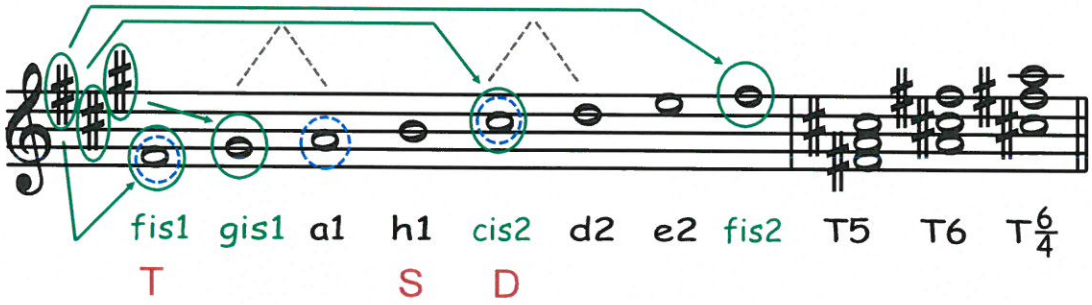

fis moll harmonická

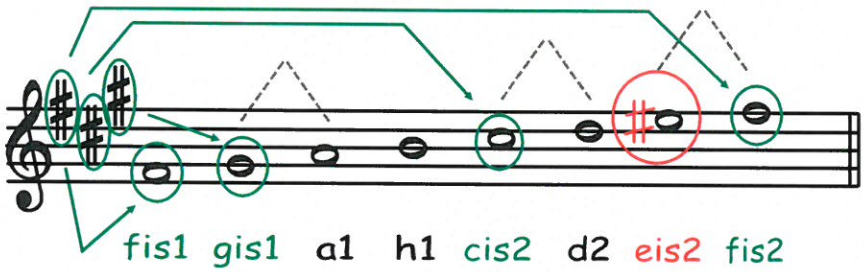

fis moll melodická

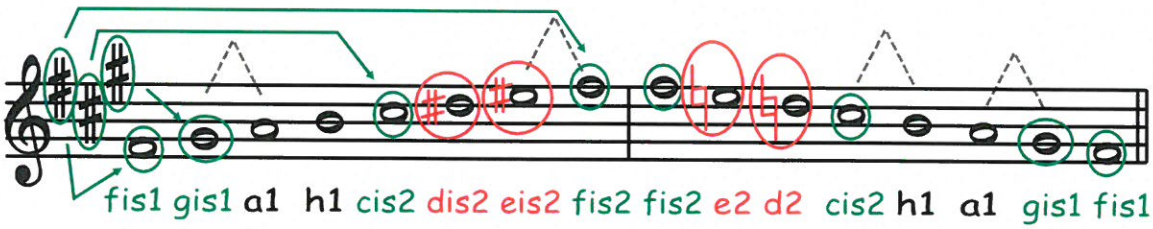

Zápis stupnice a akordu cis moll.

Stupnice cis moll aiolská má 4 křížky (fis, cis, gis, dis)

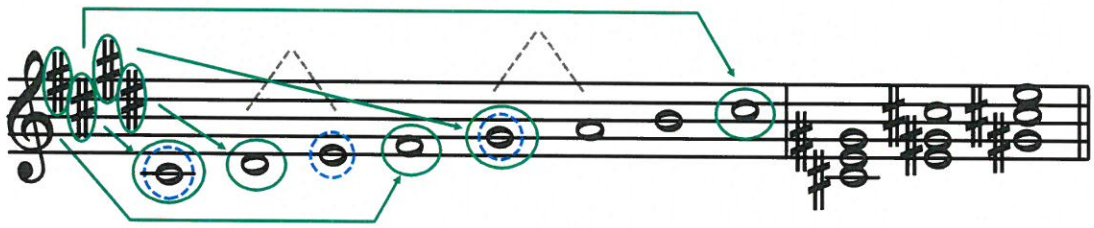

cis1 dis1 e1 fis1 gis1 a1 h1 cis2 T5 T6 $T\frac{6}{4}$

T S D

cis moll harmonická

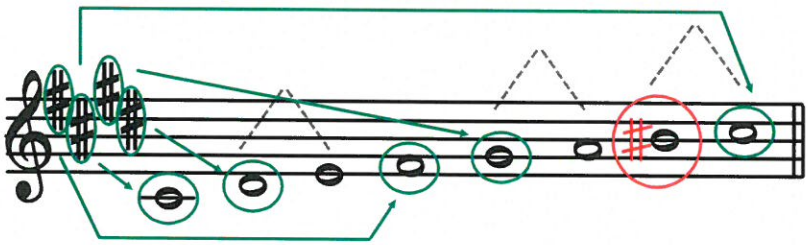

cis1 dis1 e1 fis1 gis1 a1 his1 cis2

cis moll melodická

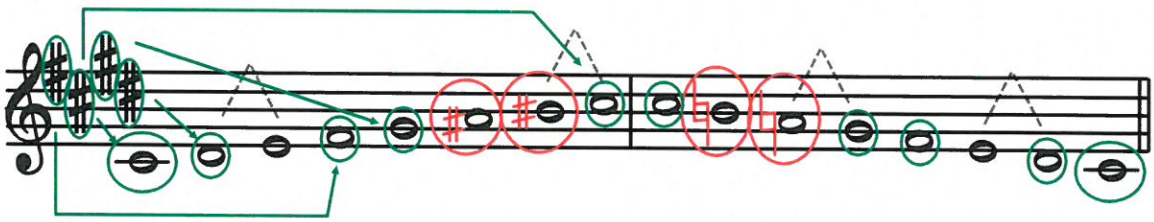

cis1 dis1 e1 fis1gis1 ais1his1cis2cis2 h1 a1 gis1 fis1 e1 dis1cis1

Zápis předznamenání mollových stupnic a akordů do 4 křížků v přehledu

Zápis předznamenání

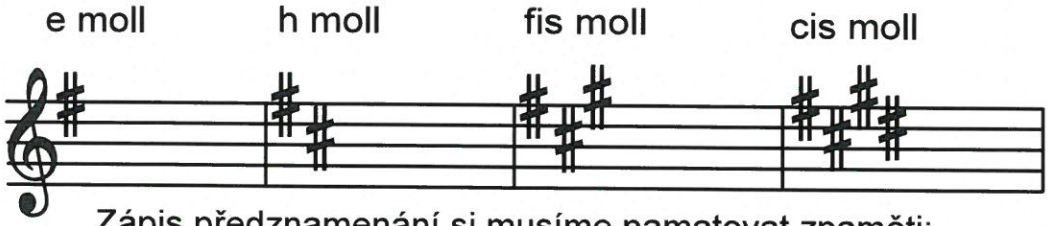

Zápis předznamenání si musíme pamatovat zpaměti:

Křížek fis píšeme na pátou linku, křížek cis zapíšeme do třetí mezery, křížek gis nad notovou osnovu a křížek dis napíšeme na čtvrtou linku. Pořadí křížků je dané, nelze je libovolně přehazovat.

Zápis akordů a obratů

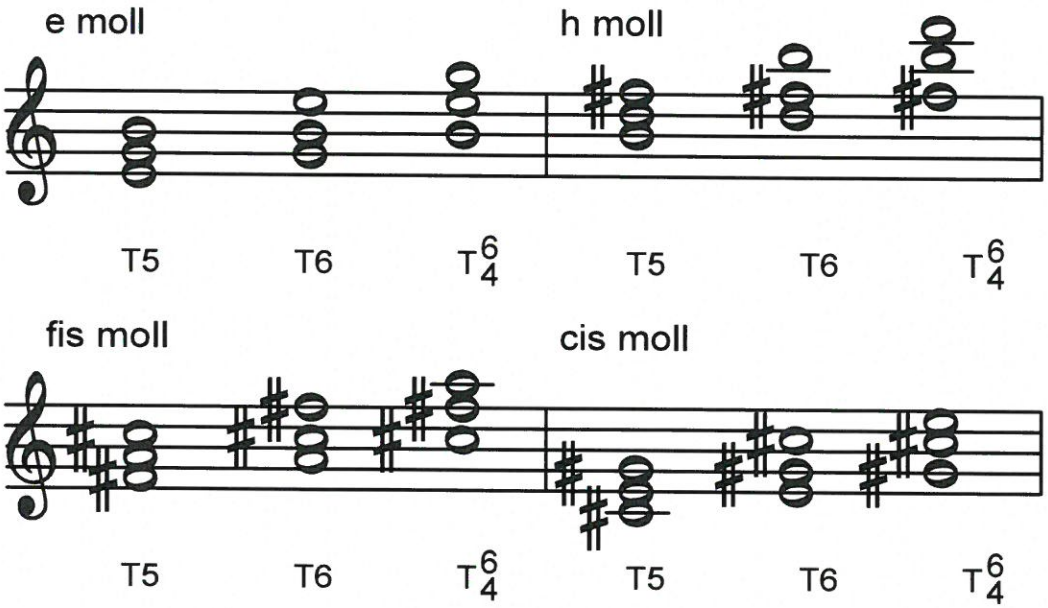

... a ještě pomůcka k zapamatování si pořadí stupnic podle přibývajícího předznamenání:

0♯	1♯	2♯	3♯	4♯
a moll	e moll	h moll	fis moll	cis moll
	éro	hoří	fis	cis

Názvy mollových stupnic popisujeme vždy malými písmeny.

...procvič si
zápis stupnice a moll. (1)

Doplň, že...

- mollové stupnice mají ..... charakter,

- základní stupnicí bez předznamenání je ..... moll.
- mollové stupnice dělíme na:

1. ..... , bez zvýšených tónů

2. ..... , nahoru i dolů zvyšujeme ..... stupeň

3. ..... , nahoru zvyšujeme ..... a ..... stupeň,

dolů se zvýšené tóny ..... .

Zapiš (v celých notách) stupnici a moll aiolskou,
- za stupnici napiš T5, T6 a T6/4

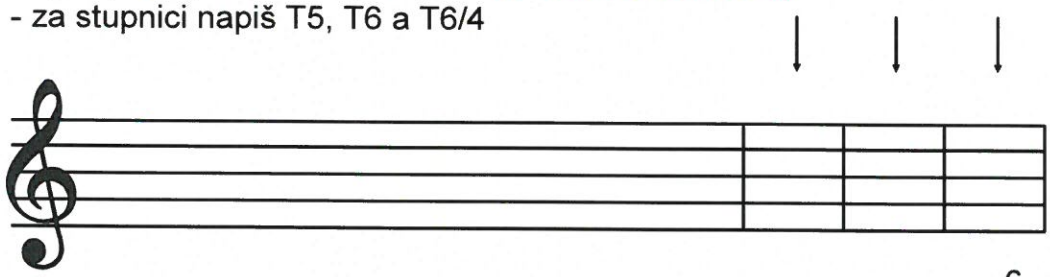

.... T5 T6 T $\frac{6}{4}$

Pod každou notu napiš její jméno:

Zapiš (v celých notách) stupnici a moll harmonickou,
nahoru i dolů se jmény not:

Nezapomeň zvýšit 7. stupeň.

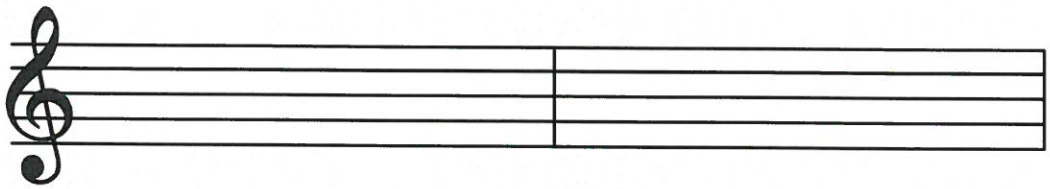

....

Zapiš (v celých notách) stupnici a moll melodickou,
nahoru i dolů se jmény not:

Nezapomeň upravit
6. a 7. stupeň nahoru i dolů.

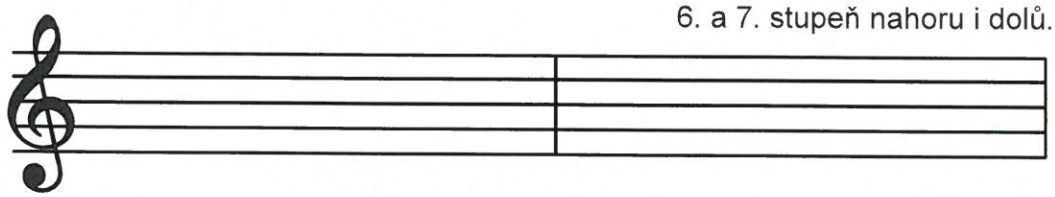

....

...procvič si zápis stupnice e moll. (2)

Doplň předznamenání číslicí k těmto mollovým stupnicím:

a moll .....#, e moll .....#, h moll .....#,

fis moll .....#, cis moll .....#.

Do prázdných taktů dopiš předznamenání k těmto mollovým stupnicím:

e moll h moll fis moll cis moll

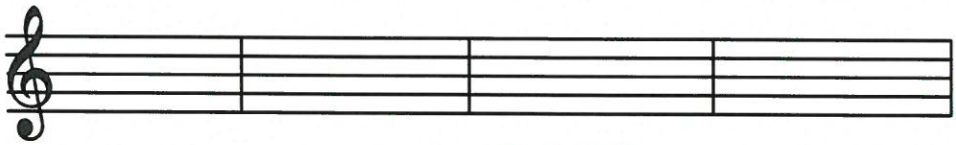

Zapiš (v celých notách) stupnici e moll aiolskou,
- za stupnici napiš T5, T6 a T6/4

Pod každou notu napiš její jméno:

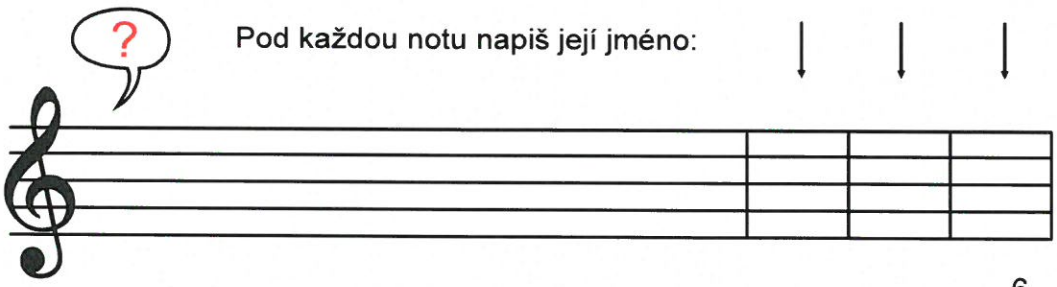

.... T5 T6 $T\frac{6}{4}$

Zapiš (v celých notách) stupnici e moll harmonickou,
nahoru i dolů se jmény not:

Zakroužkuj zvýšený .... . stupeň.

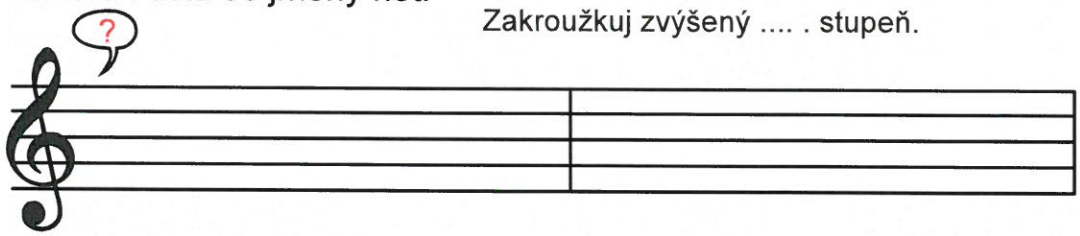

....

Zapiš (v celých notách) stupnici e moll melodickou,
nahoru i dolů se jmény not:

Zakroužkuj zvýšené a snížené tóny.

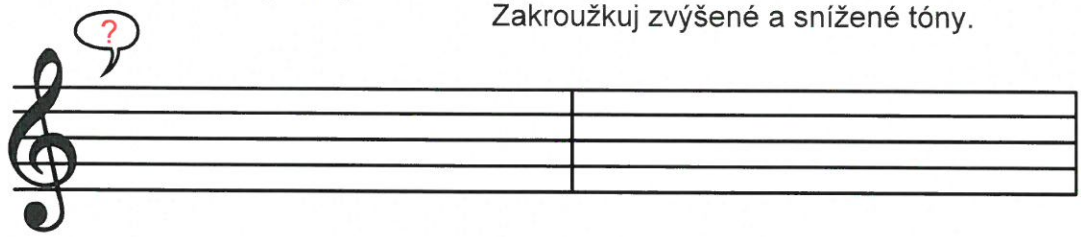

....

...procvič si zápis stupnice h moll. (3)

Do prázdných taktů dopiš předznamenání k těmto mollovým stupnicím:

fis moll e moll cis moll h moll

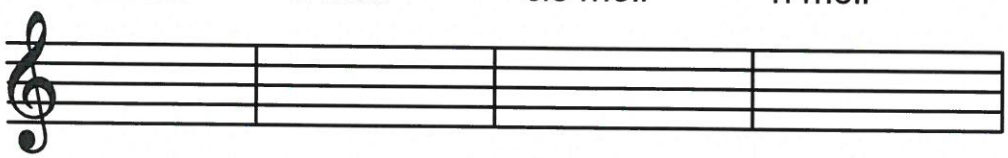

Zapiš (v celých notách) stupnici h moll aiolskou,
- za stupnici napiš T5, T6 a T6/4

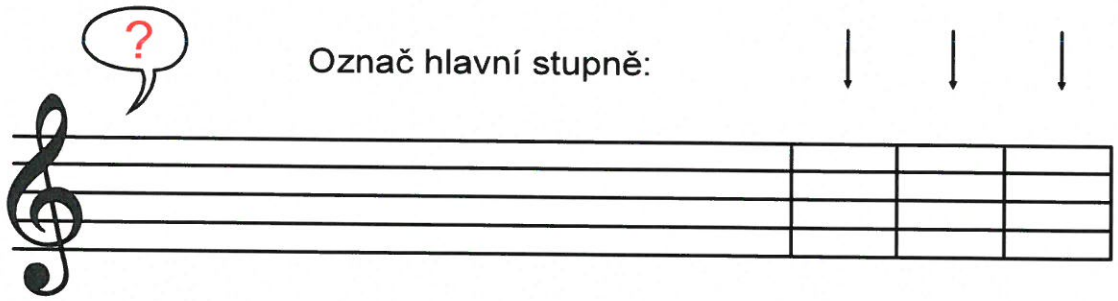

Označ hlavní stupně:

.... T5 T6 $T\frac{6}{4}$

Pod každou notu napiš její jméno:

Zapiš (v celých notách) stupnici h moll harmonickou,
nahoru i dolů se jmény not:

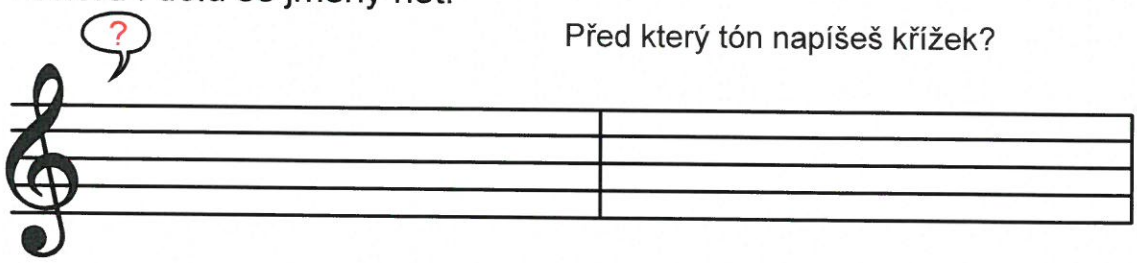

Před který tón napíšeš křížek?

....

Zapiš (v celých notách) stupnici h moll melodickou,
nahoru i dolů se jmény not:

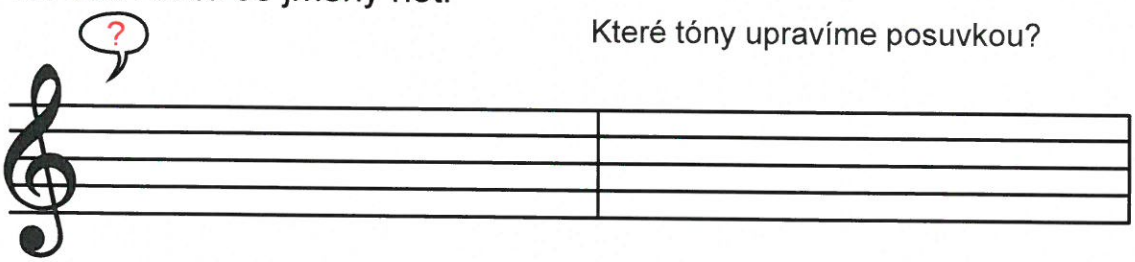

Které tóny upravíme posuvkou?

....

...procvič si
zápis stupnice fis moll. (4)

Zapiš (v celých notách) stupnici fis moll aiolskou,
- za stupnici napiš T5, T6 a T6/4:
- označ hlavní stupně:

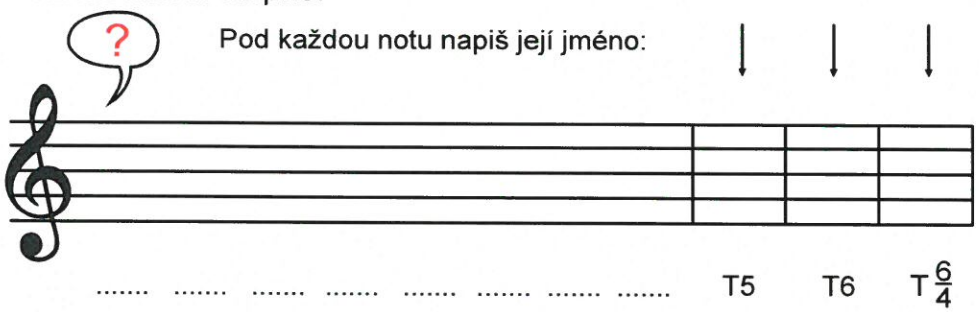

Pod každou notu napiš její jméno:

.... T5 T6 T $\frac{6}{4}$

Zapiš (v celých notách) stupnici fis moll harmonickou,
nahoru i dolů se jmény not:

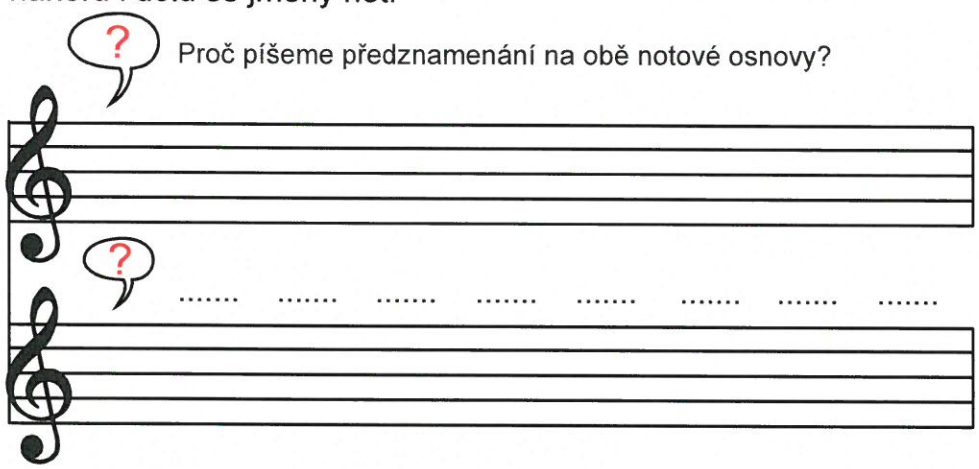

Proč píšeme předznamenání na obě notové osnovy?

....

....

Zapiš (v celých notách) stupnici fis moll melodickou,
nahoru i dolů se jmény not:

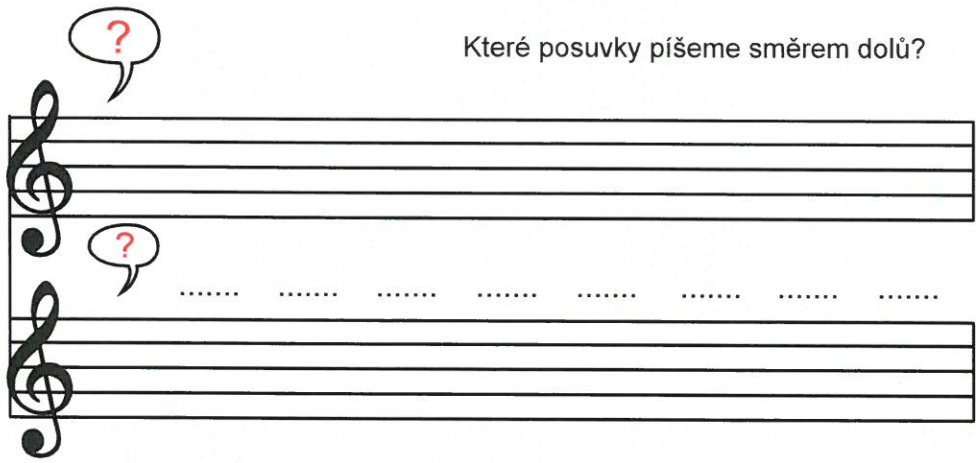

Které posuvky píšeme směrem dolů?

....

....

...procvič si zápis stupnice cis moll. (5)

Zapiš (v celých notách) stupnici cis moll aiolskou,
- za stupnici napiš T5, T6 a T6/4:
- označ hlavní stupně:

Pod každou notu napiš její jméno:

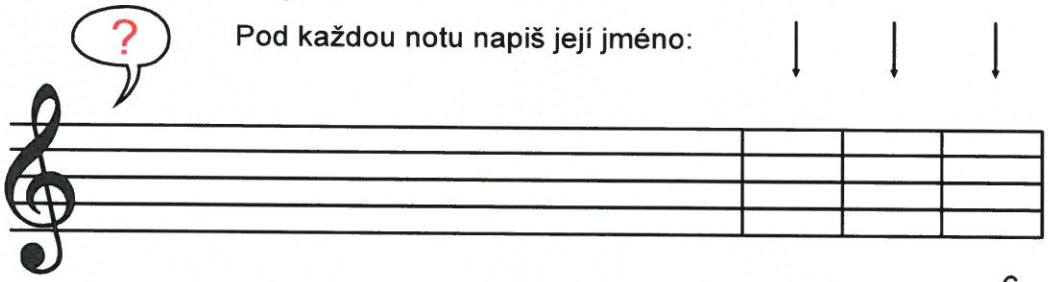

.... T5 T6 T $\frac{6}{4}$

Zapiš (v celých notách) stupnici cis moll harmonickou,
pouze nahoru se jmény not:

Zakroužkuj zvýšený tón.

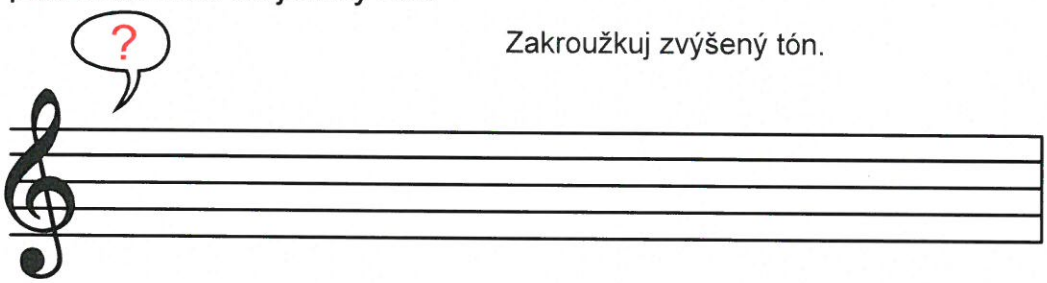

....

Zapiš (v celých notách) stupnici cis moll melodickou,
nahoru i dolů se jmény not:

Které posuvky píšeme směrem dolů?

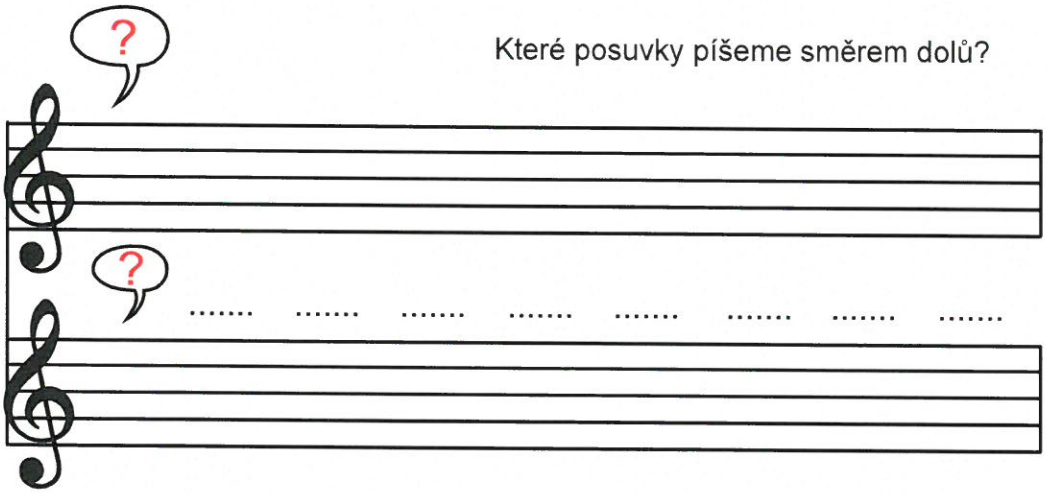

....

....

...procvič si zápis a jména not. (1)

Pod každou notu napiš její jméno:

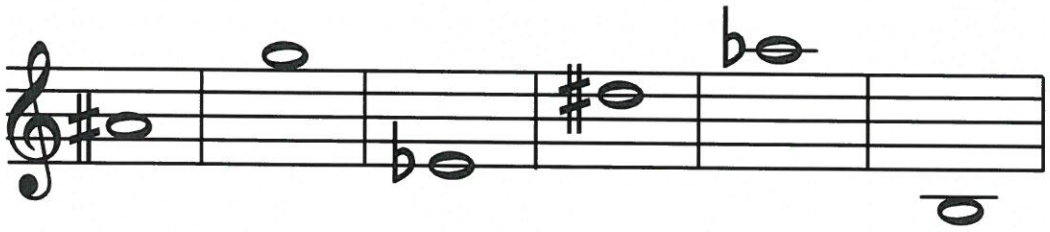

....

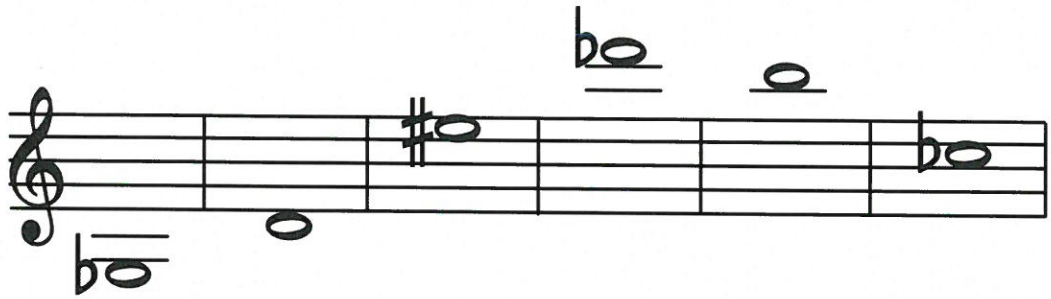

....

Napiš v celých notách:

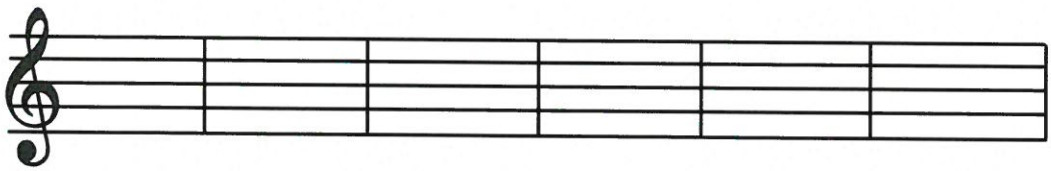

ges1 cis3 h2 des2 fis1 ais2

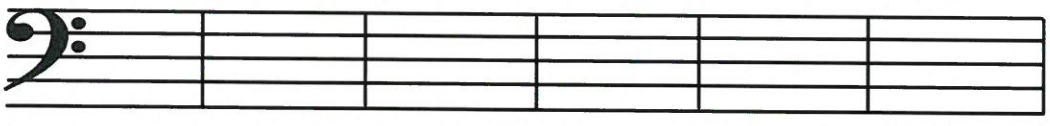

c1 f d1 e a d

...procvič si zápis a jména not. (2)

Dopiš k notě správnou posuvku podle názvu:

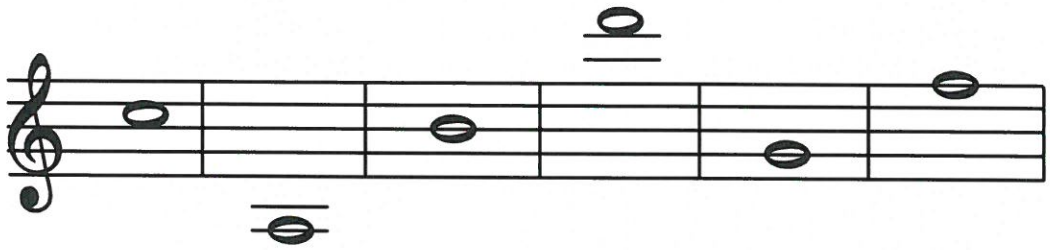

cis2 as b1 des3 gis1 fes2

Do prázdných taktů napiš noty podle názvu:

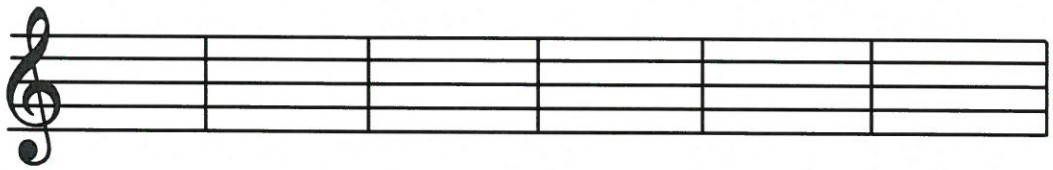

ges1	b2	es3	ais1	es2	as2
čtvrťová,	celá,	půlová,	osminová,	půlová,	šestnáctinová

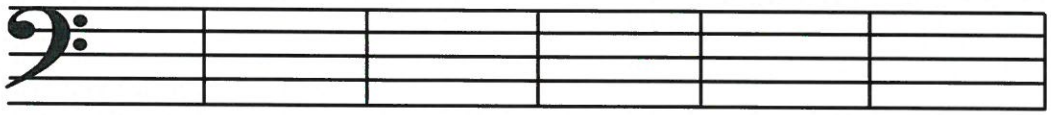

c	es	gis	b	fis	cis1
osminová,	čtvrťová,	celá,	půlová,	osminová,	celá

Pod každou notu napiš její název:

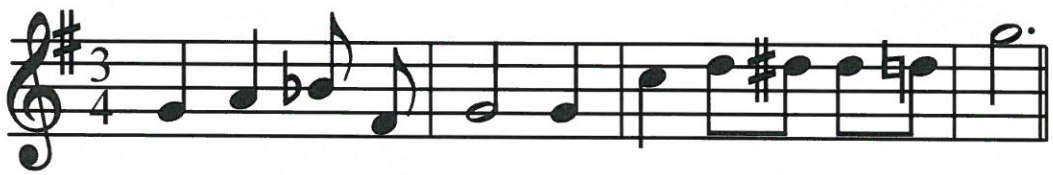

....

...opakuj si rytmus. (1)

V taktu $\frac{3}{4}$ počítáme notu na ..... doby.

V taktu $\frac{3}{4}$ počítáme notu na ..... doby.

V taktu $\frac{3}{8}$ počítáme notu na ..... dobu.

V taktu $\frac{3}{8}$ počítáme notu na ..... doby.

Vytleskej nebo vyťukej:

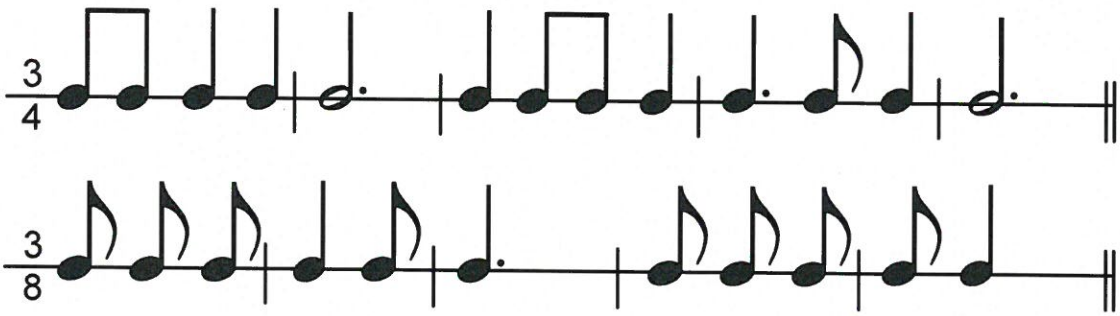

Zakroužkuj co je správně, že ligatura je spojení tónů

a) různé výšky

nebo

b) stejné výšky?

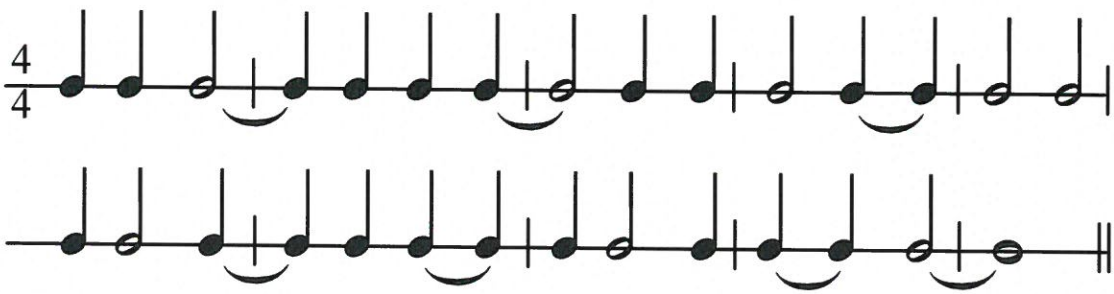

...opakuj si rytmus. (2)

V taktu $\frac{3}{4}$ počítáme pomlku — na ..... doby

a notu ♩ na ..... dobu.

V taktu $\frac{3}{4}$ počítáme pomlku 𝄽 na ..... dobu

a notu ♪ na ..... doby.

V taktu $\frac{3}{8}$ počítáme pomlku 𝄾 na ..... dobu,

notu ♩ na ..... doby a pomlku 𝄽 na ..... doby.

Vytleskej nebo vyťukej:

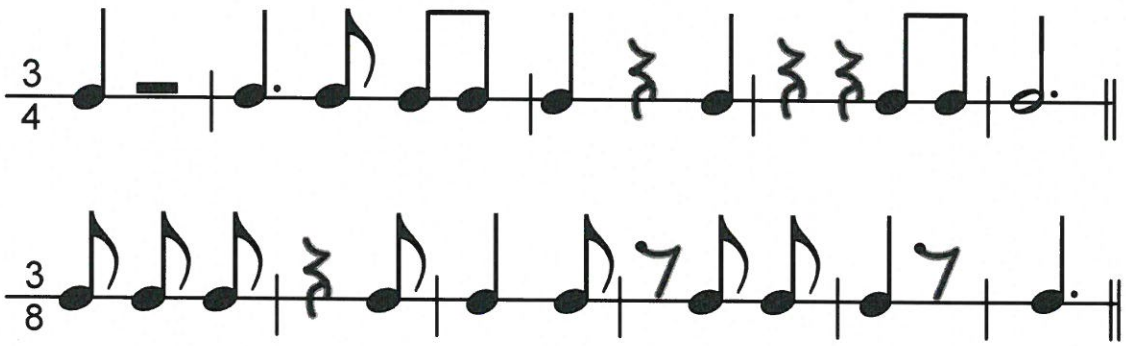

Podtrhni co je správně, že předtaktí je

a) první takt na začátku skladby

nebo

b) neúplný takt na začátku skladby?

Zakroužkuj předtaktí a napiš, která doba

chybí v závěrečném taktu: ..... .

...opakuj si rytmus. (3)

V taktu $\frac{2}{4}$ počítáme notu a pomlku na ..... doby,

notu a pomlku na ..... doby.

V taktu $\frac{3}{8}$ počítáme notu a pomlku na ..... dobu,

notu a pomlku na ..... doby.

Vytleskej nebo vyťukej:

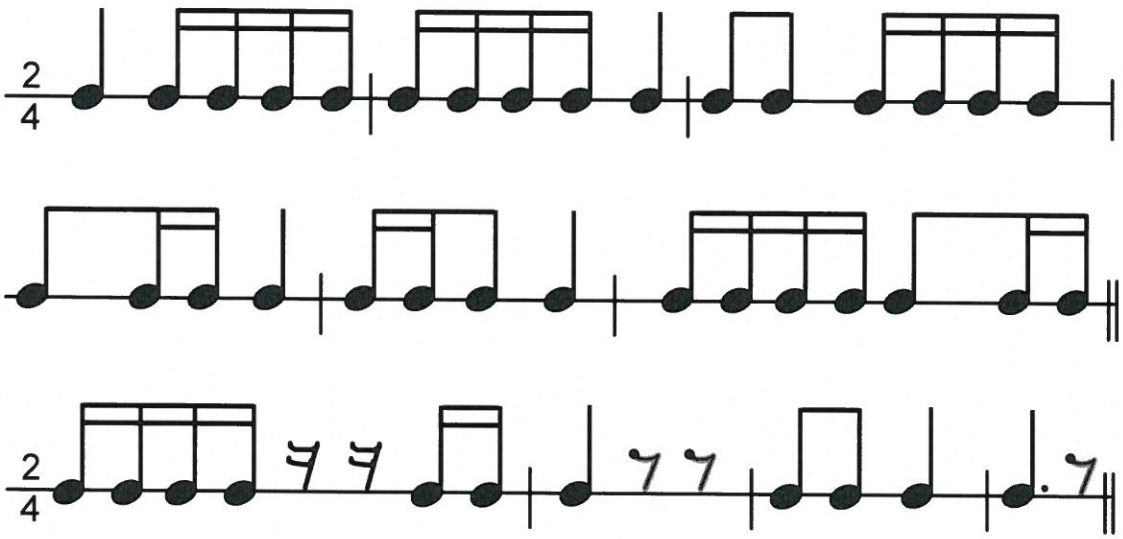

Vytleskej nebo vyťukej:

Porovnej oba takty. Jsou ..... . Porovnej oba takty. Jsou ..... .

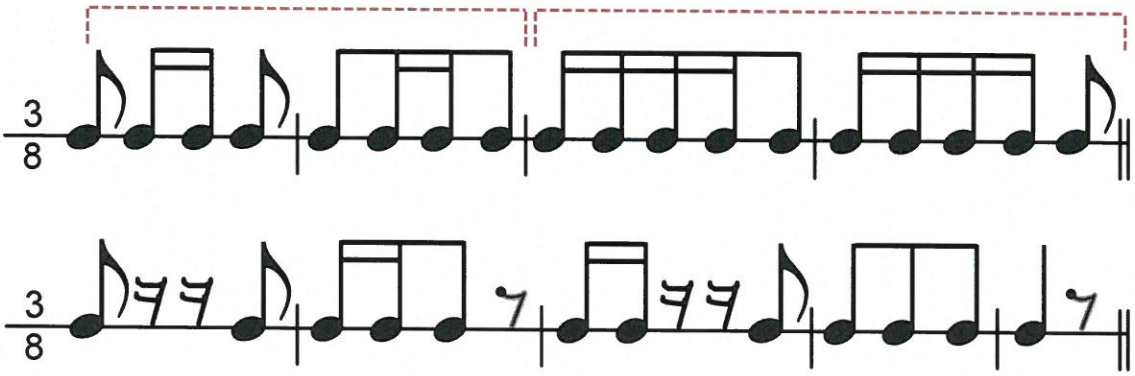

...opakuj si rytmus. (4)

Rytmický dvojhlas:

Vyťukej pravou rukou první řádek, levou druhý najednou.

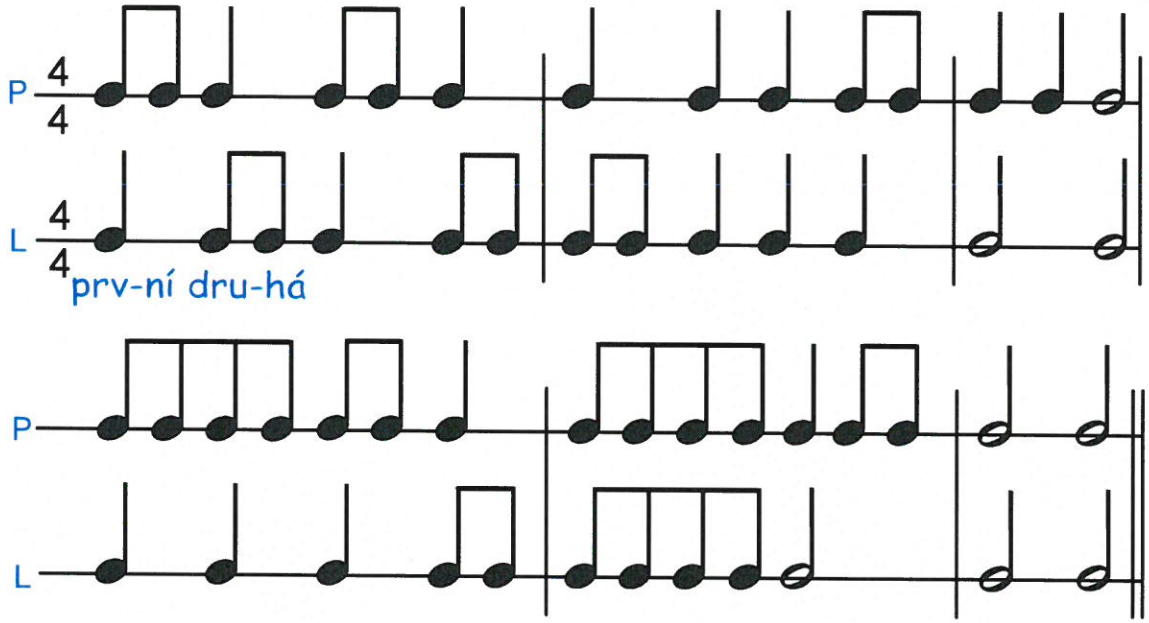

Rytmický dvojhlas (šestnáctinové noty)

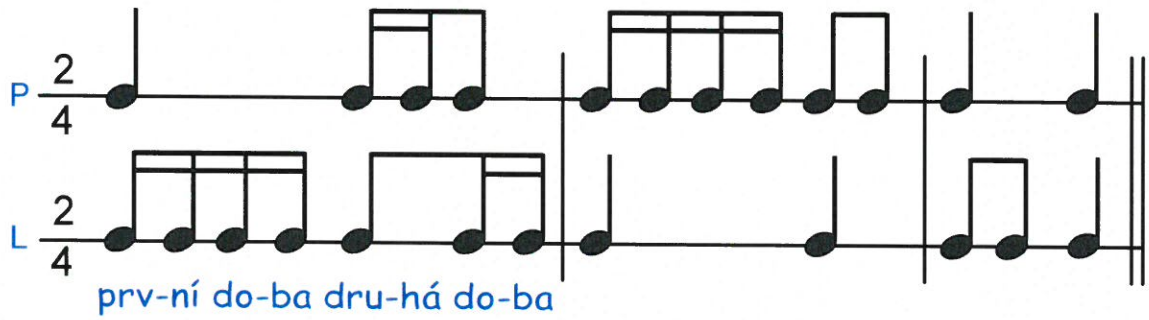

...připomeň si některá hudební znaménka. (1)

Nejdůležitější dynamická znaménka:

Spoj čarou, co patří k sobě:

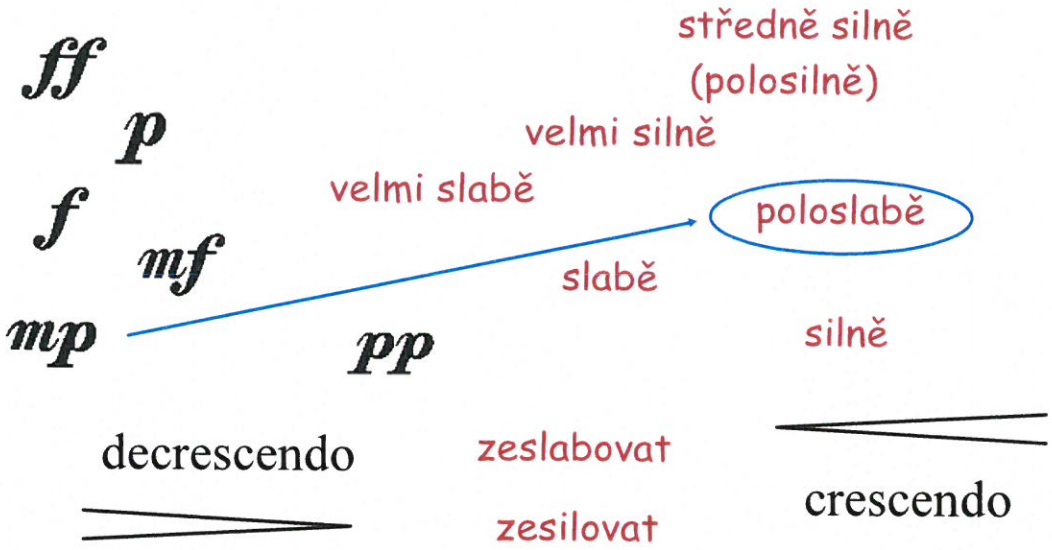

Nejdůležitější tempová znaménka:

Spoj čarou, co patří k sobě:

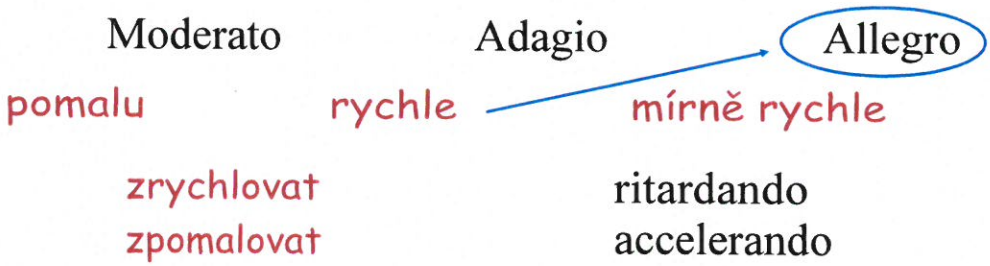

Jiné hudební pojmy:
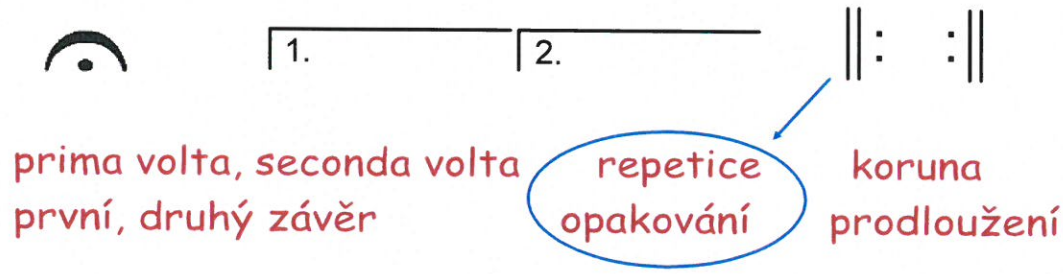
Spoj čarou, co patří k sobě: